

OYUN KURALLARI
ÖRNEK OLAYLAR KİTAPÇIĞI
2013

İÇİNDEKİLER

<u>SAYFA</u>	<u>KARAR KONUSU</u>	<u>OLAYLAR</u>
2	İÇİNDEKİLER	
3	ÖNSÖZ	
4	KISIM I: UYGULAMANIN TEORİK PRENSİPLERİ	
8	KISIM II: OLAYLAR	
8	BÖLÜM 1 : KATILANLAR	
8	Yasaklanmış Eşyalar Giymek	1.1 - 1.2
8	Kaptan	1.3 - 1.7
10	Koç	1.8 - 1.13
12	BÖLÜM 2 : OYUN FORMATI	
12	Kura atışı	2.1
12	Pozisyon ve Dönüş Hataları	2.2 - 2.7
15	BÖLÜM 3 : OYUN HAREKETLERİ	
15	Topla Oynama	3.1 - 3.10
18	Filenin Altından Geçme	3.11 - 3.12
18	Filedeki Oyuncu veya Fileye Temas	3.13 - 3.22
20	Servis	3.23 - 3.29
22	Hücum Vuruşu	3.30 - 3.34
23	Blok	3.35 - 3.48
27	BÖLÜM 4 : OYUN DURAKLAMALARI VE GECİKTİRMELER	
27	Oyuncu Değişiklikleri	4.1 - 4.23
33	Molalar ve Teknik Molalar	4.24 - 4.25
33	Kurallara Uygun Olmayan Talepler	4.26 - 4.28
34	Sakatlanmalar	4.29 - 4.32
36	Oyunu Geciktirmeler	4.33 - 4.36
37	Harici Müdahale	4.37 - 4.38
38	BÖLÜM 5 : LİBERO	5.1 - 5.28
47	BÖLÜM 6 : KATILANLARIN DAVRANIŞLARI	6.1 - 6.9
50	BÖLÜM 7 : HAKEMLER VE SORUMLULUKLARI	7.1 - 7.11
53	BÖLÜM 8 : ÖZEL DURUMLAR	8.1 - 8.7

ÖNSÖZ

Voleybol son yıllarda büyük oranda büyüdü ve gelişti. Bunu sadece teknik evrede değil, hatta daha büyük bir gelişme yaşadığını bile söyleyebileceğimiz sosyal evrede de görebiliriz. Kitlelerin merakı ve katılımı, kalabalıkları kendisine çekmesi ve toplumun tam kabulü Voleybolu daha da ileri götürme arzumuzun kanıtları ve faktörleridir. Resmi Voleybol Kurallarının değiştirilmiş bir baskısını yayınlama girişiminin temelini de bu oluşturmaktadır.

Değiştirilen Kuralların ortak, doğru ve aynı şekilde uygulanması sadece büyük bir iş olmakla kalmayıp aynı zamanda Voleybolun daha da gelişmesi açısından çok önemlidir. FIVB Örnek Kitapçığı'nı basarken kitabın büyük yardımı olacağı ve Kuralların dünya çapındaki uygulamalarına bir bütünlük kazandırmak amacıyla geniş kapsamlı olarak kullanılacağı düşünülmüştür.

Örnek Kitapçığı, FIVB Oyunun Kuralları Komisyonu tarafından onaylanan resmi kararların alındığı oyunların bir derlemesidir. Kararlar Resmi Kuralların ruhuna ve anlamına açıklık kazandırmayı amaçlamaktadır ve tüm onaylanmış müsabakalar sırasında uygulanması gereken resmi yorumlardır.

FIVB KURALLARI ÖRNEK KİTAPÇIĞI' nın bu baskısı, Klaus Fezer tarafından, Dr.Jim Coleman' ın formatına dayanarak, Yoshiharu Nishiwaki' nin orjinal çalışmalarından derlenmiştir.

Bu kitapçık, Oyunun Kuralları Komisyonunun diğer üyelerinin, Uluslararası Hakem Komisyonu Başkanı Gavriel Kraus' un ve komisyonunun diğer üyelerinin yardımları ve katkılarıyla oluşturulmuştur.

Sandy Steel

FIVB Oyunun Kuralları Komisyonu Başkanı

KISIM I:

UYGULAMANIN TEORİK PRENSİPLERİ

UYGULAMANIN TEORİK PRENSİPLERİ

Hakem, Kuralları uygulamaya koyan kişidir. Kuralların doğru olarak uygulanması için hakemlerin Kuralları hatasızca anlayıp oyun içinde kararlı ve doğru bir şekilde uygulamaları ve en önemlisi kural formülasyonunun temel prensiplerini kavramaları gerekmektedir. Aksi takdirde Kuralları asla doğru ve kapsamlı olarak anlayamayacaklar ve doğal olarak doğru şekilde uygulama konusunda büyük zorluklar yaşayacaklardır. Özellikle de Kurallarda açıkça belirtilmeyen bir olay meydana geldiğinde hakemler yetkilerini kullanarak doğru kararlar verebilirler. Kural 23.2.3 şöyle der: “Hakem, Kurallarda belirtilmeyenler de dahil olmak üzere, oyunla ilgili her konuda karar verme yetkisine sahiptir”. Bu ancak Kuralların formülasyonu ve uygulanmasının temel prensiplerinin tümüyle kavranmasıyla mümkün olabilir.

Kuralları doğru olarak uygulayabilmek için hakemler, Kuralların formülasyonu ve uygulanmasının aşağıdaki başlıca fonksiyonları ve teorik prensiplerini eksiksiz olarak bilmelidirler.

1. Kuralların Fonksiyonu

Doğal olarak, eğer Kuralları doğru şekilde uygulamak istiyorsanız, Kuralların fonksiyonlarının neler olduğunu bilmeniz gerekir. Genel anlamda Kurallar bir bütün olarak aşağıdaki fonksiyonlara sahiptir:

A. Oyunun Tanımlanması

Kurallar, Voleybola özelliklerini kazandırır ve diğer spor dallarından ayırır.

- Kurallar oyunun koşullarını, alanını ve gereçlerini; saha yüzeyini ve ölçülerini; file ve topların yönetmeliklerini belirler.
- Kurallar katılanların sayısını, oyundaki oyuncuların sayısını ve pozisyonlarını, dönüş sıralarını, vs. düzenler.
- Kurallar oyun yöntemlerini, topun nasıl oyunda tutulacağını, geçiş boşluğunu ve sayının, setin ve maçın nasıl kazanılacağını belirler.

B. Tekniklerin Kurallaştırılması

Kuralların çoğu uygun tekniklerin açık tanımını yapar ve bunları uygun olmayan ve kural dışı tekniklerden ayırır. Teknikler kategorisi altındaki bu Kurallar doğru şekilde uygulanabilmeleri için hakemler tarafından hassasiyetle incelenip açıklığa kavuşturulmalıdır.

C. Dürüst Koşullarda Oyun

Oyun alanı ve gereçleri, teknikler ve hatta davranışla ilgili tüm Kurallar her iki takımın tüm oyuncuları için eşittir. Bu, hakemliğin çok hayati bir noktası olan “DÜRÜSTLÜK” tür. Eğer Kurallar oynayan takımlar için farklı uygulanırsa, hakemler bunu kasıtlı yapmasalar bile, bu dürüst ve adil olmaz. Bu nedenle Kuralların doğru olarak anlaşılması ve uygulanması dürüstlük ve adaletin temel unsurudur.

D. Eğitimsel Fonksiyon

Sportmence Davranış tüm spor dallarında sporcular için temel bir davranış hedefidir. Bölüm Yedi, “Hatalı Davranış” özel olarak bu amaç için konulmuştur. Tüm hakemler sporun özünü oluşturan bu fonksiyonun üzerinde önemle durmalıdır. Sporun amacı sadece mücadele etmek değil; aynı zamanda bir sportmenlik ve dürüstlük atmosferi yaratmak, anlayış ve evrensel dostluk geliştirmektir.

2. Kuralların Formülasyonunda Etkili Faktörler

Kuralların sporun gelişiminin gereklerine uygun olmak zorundadır. Bu nedenle Kuralların formülasyonu ve değişimi için aşağıdaki faktörler doğal olarak dikkate alınmalıdır.

A. Teknik ve Taktik Gelişim

Kurallar sadece teknik ve taktik gelişimin gereklerine uygun olmakla kalmayıp sporun gelişimini yönlendirmede inisiyatifi ele almalıdır.

B. Seyredilebilirlik Gereklere

Herhangi bir spor olayının promosyonu önemli ölçüde çekiciliğine bağlıdır. Çekiciliği, kalabalıkların duygusal motivasyon seviyesi ortaya koyar. Bu, SEYREDİLEBİLİRLİK' tir.

C. Sosyal Reklam Gereklere

Modern sporun gelişimi büyük oranda sosyal unsura, yani topluma bağlıdır. Reklam halkın spora ilgi duymasını ve sporu benimsemesini sağlamanın en önemli ve etkili yoludur. Bu, dikkate alınması gereken temel faktörlerden biridir.

D. Ekonomik Gereklere

Doğal olarak herhangi bir spor türünü tanıtırken kesinlikle mali desteğe sahip olmak gerekir. Bu faktör için bazı ayrıcalıklar yapılmalıdır.

3. Kuralların Uygulanmasının Temel Prensipleri

Kuralların uygulanmasının temel prensipleri doğal olarak yukarıdaki iki evreye bağlıdır: Kuralların fonksiyonu ve etkili faktörler. Yukarıdaki iki evrenin gerekleri temel alındığında aşağıdaki noktalar Kuralların uygulanmasının önemli prensipleri olarak benimsenebilir:

A. Oyunun İyi ve Dürüst Koşulları

En temel prensip, oyunculara en yüksek performans seviyelerinde oynama olanağı sunacak olası en iyi koşulları ve fırsatları sağlamaktır. Performans seviyesi sporun seviyesini yansıtır. Sporcular yıllarca müsabakalara katılmak için yetiştirilir. Bu nedenle müsabakalar sporcuların eğitimlerinin sonuçlarını ve gerçek oyun seviyelerini değerlendirmeleri için önemli bir fırsattır. Sporcuların seviyelerinin ya da bir maç ya da müsabakanın gerçek sonucunun dürüst değerlendirmesi ancak oyuncuların kendilerini ve performanslarını tümüyle sergileyebilmeleriyle mümkün olur. Bir hakemin her bir teknik kararın oyuncular üzerinde belirgin psikolojik ve mantıksal etkileri olacağına bilincinde olması gerekir. Herhangi bir psikolojik etki olumlu ya da olumsuz sonuçlar doğurur. Dolayısıyla hakemliğin temel gereklerinden biri oyuncuların en üst seviyede performans sergileyebilmeleri için uygun fırsatları yaratmaktır. Bu açıdan hakemin kararlarıyla ilgili en hayati noktalar eşitlik ve istikrardır. Eşitlik ve istikrarın maddi temeli doğruluk ve manevi temeli dürüstlüktür. Hakemlerin yüksek performans seviyesi sergilenmesini kolaylaştıran bir başka nokta da oyunun temposunu doğru şekilde kontrol etmektir. Tempo ne çok hızlı, ne çok yavaş olmalıdır.

B. Seyredilebilirliği Teşvik Etmek

Seyredilebilirlik sporun promosyonunda başlıca unsurdur. Seyircilerin coşkusunu uyandırmak da hakemin önemle dikkate alması gereken bir unsurdur. Örneğin, hakem duraklamaları nasıl azaltabileceğini ve kısaltabileceğini, oyun sırasında nasıl daha fazla heyecanlı anlar yaratılabileceğini dikkate almalıdır. Hakem ne seyircileri motive etme inisiyatifine sahiptir, ne de kalabalıkları engelleyip coşkularını söndürebilir. Hakem sporu teşvik etme sorumluluğu da taşır.

C. Hakemlerin İşbirliği

En iyi hakemlik faaliyetinin, yani doğru maç yönetiminin idari temeli, hakem grubu içindeki işbirliğidir. Kurallarda belirtildiği gibi, hakem grubunun her üyesi özel yetkilere ve sorumluluklara sahiptir. Hakem grubunun her üyesinin sahada verilen görevi gerektiği gibi yerine getirmesini sağlayacak şekilde belirlenmiş özel bir pozisyonu vardır.

Bu pozisyon o kişiye oyunu tümüyle görmesini engelleyecek sınırlamalar getirebilse de hakem takımının tüm oyunu daha iyi görmesini sağlayacak şekilde belirlenmiştir. Dolayısıyla hakemler arasındaki tam işbirliği doğru kararlar verilmesini sağlamanın ve verilen görevlerle sorumlulukları doğru şekilde yürütmenin tek yoludur.

Sonuç olarak, yukarıdaki tüm noktalar birleştiğinde bir hakemin sadece maçı yönetme ve Kuralları doğru olarak uygulama görevini üstlenmekle kalmayıp aynı zamanda oyunun psikolojik, sosyal ve teknik etkileri de dikkate alan bir kişi olduğu açıktır. Hakem sadece bir organizatör ve hakem değil; aynı zamanda bir eğitimci ve teşvikçidir.

KISIM II:

OLAYLAR

BÖLÜM 1: KATILANLAR

YASAKLANMIŞ EŞYALAR GİYMEK

1.1

Bir oyuncu değişikliği yapılır. Yardımcı hakem oyuna girecek oyuncunun protez bacağı olduğunu fark eder. Böyle bir alete izin verilir mi?

Karar

Yardımcı hakem bu aletin oyuncuya ya da oyundaki diğer oyuncuların yaralanmalarına sebep olacak bir tehlike oluşturmaması halinde söz konusu oyuncunun oyuna girmesine izin verir. Bununla birlikte alçılı bir oyuncunun oynamasına veya takım sırasında oturmasına izin verilmez.
Kural 4.5.1

1.2

Bayanlar müsabakasında bir oyuncu parmağına sivri elmas taşlı bir yüzük takmıştır. Baş hakem oyuncudan yüzüğü çıkarmasını ister. Oyuncu yüzüğü çıkarmayı dener fakat yüzüğün parmağından çıkması mümkün değildir. Oyuncunun, parmağında yüzükle oynamasına izin verilir mi?

Karar

Kuralın prensibi gereği oyuncu yüzüğü çıkarmak zorundadır. Fakat yüzüğün parmaktan çıkması gerçekten mümkün değilse, yüzük bantlanmalı ve böylece oyuncu ve diğer oyuncular sakatlanmalara karşı korunmalıdır. Hakemin oyuncuya ve koça yüzüğün neden olacağı her türlü sakatlanmanın sonucundan kuralı ihlal eden oyuncunun sorumlu olduğunu belirtmesi gerekir.
Kural 4.5.1

KAPTAN

1.3

1999 Amerika Kupasında Arjantin Takımı' nın oyundaki kaptanı Hugo Conte birçok kez hakemin kararlarına karşı gelir ve bazı kararların verilmiş nedeni hakkında sorular sorar. Baş hakem için uygun davranış şekli nedir?

Karar

Baş hakemin takdirine göre bu davranışlar **Kural 5.1.2'** deki limitleri aşarsa, baş hakem **Kural 21.1'** e göre oyundaki kaptanı önce sözlü olarak uyarmalıdır. Eğer davranışlar makul anlaşmazlık ölçüleri dışında devam ederse, oyundaki kaptan kaba davranışı nedeniyle ralli kaybı (kırmızı kart) ile cezalandırılmalıdır. (rakip için sayı ve servis hakkı)
Kural 5.1.2, 20.1, 20.2, 21.2, Şekil 9

1.4

A takımının oyundaki kaptanı kendi takımının servis sırasının doğru olduğundan şüpheye düşer ve oyun başlamadan önce yardımcı hakemden oyuncuların pozisyonlarının doğru olup olmadığının kontrol edilmesini ister. Oyundaki kaptanın bu hareketi kabul edilebilir bir talep midir?

Karar

Kurallara uygun bir taleptir.

Bu talepte bulunma hakkı takımlar tarafından suistimal edilmemelidir.

Kural 5.1.2.2

1.5

A takımının oyundaki kaptanı, B takımının oyuncularından hangilerinin ön hatta oynadığını belirlemede zorlanır. Bu nedenle oyundaki kaptan baş hakemden rakiplerinin dizilişini kontrol etmesini ister. Buna izin verilir mi?

1.6

Oyundaki kaptan çizgi hakemlerinden birinin blokta top teması işaret ettiğini gördü. Baş hakem ise çizgi hakeminin bu işaretini görmedi. Oyundaki kaptan baş hakemden çizgi hakemine işaretini sormasını kurallara uygun şekilde ve kibarca nasıl ister?

1.7

Karmaşık bir pozisyonda, hatalı bir karar veren hakeme "A" takımının oyundaki kaptanı tarafından itiraz edildi. Baş hakem oyuncuya "Hakem kararının nihai olduğunu ve itirazın kabul edilmeyeceğini" söyledi. Hakemin bu ifadesi doğru mudur?

1.8

Bir maçta oyunun başlamasından önce baş hakem koçun bir kulaklık taktığını ve reklam panolarının arkasında oturan istatistikçiyle konuştuğunu fark eder. Bu tür cihazlara izin verilir mi?

Karar

Eğer bu talep sık sık yapılmamışsa, baş hakem yardımcı hakemden rakiplerin dizilişini kontrol etmesini isteyecektir. Bununla birlikte rakiplerle ilgili olarak verilecek tek bilgi oyuncuların pozisyonlarının doğru olup olmadığıdır. Hangi oyuncuların ön ya da arka hat oyuncuları olduğuna dair hiçbir bilgi açıklanmayacaktır.

Kural 5.1.2.2

Karar

Rallinin bitiminde, Oyundaki kaptan baş hakemle konuşmak için elini kaldırabilir ve kibar bir şekilde baş hakemden kararın yorumunun açıklanmasını talep edebilir. Hakemin talebi dikkate alması gerekir.

Kural 5.1.2.1, 20.2.1

Karar

Baş hakem hatalıdır. Hakem verdiği kararın nedenini açıkça izah etmelidir. Oyundaki kaptan eğer bu açıklamadan tatmin olmazsa, maçın sonunda anlaşmazlığı resmi bir itiraz olarak kaydetme veya yazı hakemine kaydettirme hakkını saklı tutar. Kurallarla veya cezaların uygulanmasıyla ilgili itirazlara izin verilir ve kabul edilmeleri zorunludur. Maç sonuna kadar olay ile ilgili tartışmaya izin verilmez.

Kontrol Komitesi' nin bulunduğu Uluslararası resmi müsabakalarda itiraz eden takımın koçu, jüri başkanından bir Bilirkişi Konferansı talep edebilir. Bilirkişi Konferansı' nın prosedürleri Hakem Talimatları' nda verilmiştir.

Diğer taraftan takımların, hakemin maç içerisindeki kararlarına itiraz etmelerine izin verilmez.

Kural 5.1.2.1, 23.2.4

KOÇ

Karar

Bu tür cihazların kullanımına izin verilir. İki istatistikçinin oyun sahasının sonundaki reklam tabelalarının arkasında bir masada oturmalarına izin verilir ancak oyun alanına, sahasına ya da kontrol bölgesine giremez veya takım sıralarının yakınına gidemezler.

1.9

Bir maçın birinci ve ikinci setlerinde koç baş hakemin verdiği bazı kararlarda aynı fikirde değildir. Daha sonra, yardımcı hakeme doğru yürür ve baş hakemin verdiği kararlarla ilgili olarak açıklamalarda bulunması için ısrar eder. Bunun üzerine yardımcı hakem, koç ile iki kez 10 sn. den daha fazla bir süre konuşur. Yardımcı hakemin bu uygulaması kurallara uygun mudur?

Karar

Kural 5.1.2'e göre sadece oyundaki kaptanın hakemlerle konuşma ve verilen kararlarla ilgili açıklama isteme hakkı vardır. Koçun hakemlerle konuşma yetkisi yoktur.

Yardımcı hakem koç ile konuşmayı reddederek, onun kendi sorumluluk bölgesine dönmesini istemeliydi. Eğer bu etkili olmazsa, uygun yaptırımlar için baş hakeme derhal haber vermeliydi.

Normalde baş hakem, koçu bu davranışı nedeniyle oyundaki kaptan vasıtasıyla uyaracaktır. Ceza verilmez. Bu, küçük hatalı davranışlara ilişkin yaptırımların **BİRİNCİ AŞAMASI** olarak değerlendirilmelidir. Baş hakem, Hakem Rehberi ve Talimatlarının **20.5.2. İKİNCİ AŞAMA** maddesinde belirtilen prosedürü işleterek koça doğrudan sarı kart uyarısı verebilir ve takımın yaptırım seviyesine yaklaştığını belirtebilirdi. Bu yaptırım müsabaka cetveline kaydedilmelidir. Eğer koçun bu davranışı devam ederse, baş hakem, koçu kaba davranışı için oyundaki kaptan aracılığıyla kırmızı kart (ihtar) ile cezalandıracak ve sonuçta rakip takım bir sayı kazanacak ve servis atma hakkını elde edecektir.

Kural 5.1.2, 5.2.3.4, 21.1, 21.2, 21.3

1.10

Bir maçta koç serbest bölgenin içinde oyun alanının yan çizgisine doğru hareket etti. Mola talep etmek istediğinde, asistan koça zile basmasını işaret etti ve zilden sonra mola talebi için resmi işaretini yaptı. Böyle bir mola talebi uygulaması kabul edilebilir mi?

Karar

Bu mola talebi için kabul edilebilir bir uygulamadır. Öncelikle, koç mola talebinde bulunmaya yetkili bir kişi olup, mola talebinde bulunulurken hem zile basmak hem de el işareti yapmak gerekmektedir. Maçın akışını kolaylaştırmak amacıyla koça tanınan yeni haklara göre; Koç, serbest bölge içerisinde hareket edebilir ve takımın başka bir üyesine (bu asistan koç olmak zorunda olmak değildir) zile basma yetkisi vermesine izin verilir ancak resmi el işaretini koçun yapması zorunludur.

Kural 5.2.1, 5.2.3.3, 5.3.1

1.11

Maç esnasında asistan koç ve takım fizyoterapisti takım sırasından sıçrayarak kalkıp yan çizgi boyunca koşan koçu takip ettiler. Baş hakem bu davranışa engel olmak için herhangi bir şey yapmadı. Bu davranış kabul edilebilir mi?

Karar

Kurallar sadece koçun serbest bölgede yan çizgi boyunca, hücum çizgisinin uzantısı ile ısınma sahası arasında serbestçe hareket etmesine izin verir. Müsabakada koç, görev ve sorumluluklarını koç sınır çizgisinin gerisinden yerine getirmelidir. Takımın diğer üyeleri takım sırasında oturmalı veya ısınma sahasında olmalıdır. Baş hakem, koçu bu konu ile ilgili olarak oyundaki kaptan aracılığıyla uyarmalı ve asistan koç ile masörün oturmalarını talep etmeliydi.

Kural 5.2.3.2, 5.2.3.4, 5.3.1

1.12

Bir maçta, koç Liberosuna taktik vermek için dip çizgiden oyun alanına girdi. Başka bir pozisyonda da orta çizginin uzantısı ile hücum çizgisinin uzantısı arasında ayakta durdu. Koçun duruş pozisyonu yazı hakeminin görüş alanını kapatmıştı.

Bu davranışa karşı hakemlerin doğru uygulaması ne olmalıdır?

Karar

Sadece koçun hücum çizgisi uzantısı ile ısınma sahası arasındaki serbest bölge içinde yürüme hakkı vardır. Ancak oyun alanına girerek görevlerini yerine getirme hakkı yoktur. Bu nedenle koç 3 durumda doğru davranışta bulunmamıştır. Koçun;

1. Takımının oyun alanının arkasında, servis bölgesinin içinde bulunmasına
2. Hücum çizgisi uzantısı ile orta çizgi arasında bulunmasına
3. Oyun alanına girmesine, izin verilmez.

Maçtaki ilk seferde baş hakem, oyundaki kaptan aracılığıyla koça, davranışlarından ötürü küçük hatalı davranış uyarısı vermeliydi.

Baş hakem, oyundaki kaptan vasıtasıyla koça, görevi ile ilgili hareketleri yapacağı alanın sınırları hatırlatmalıydı. İhtar verilmez. Bu durum, küçük hatalı davranış kategorisindeki BİRİNCİ AŞAMA olarak değerlendirilir.

Baş hakem, Hakem Rehberi ve Talimatlarının 20.5.2. İKİNCİ AŞAMA maddesinde belirtilen prosedürü işleterek koça doğrudan sarı kart uyarısı verebilir ve takımın yaptırım seviyesine yaklaştığını belirtebilirdi. Bu yaptırım müsabaka cetveline kaydedilmelidir. Eğer koçun bu davranışı devam ederse, baş hakem, koçu kaba davranışı için oyundaki kaptan aracılığıyla kırmızı kart (ihtar) ile cezalandıracak ve sonuçta rakip takım bir sayı kazanacak ve servis atma hakkını elde edecektir.

Kural 5.2.3.4

Karar

Koçun koltuk değnekleri ile ayakta durması veya yürümesi yasak değildir.

1.13

Maç esnasında bir takımın koçu görevlerini yerine getirirken koltuk değneği kullanmaktaydı. Ralli esnasında takım sırasında otururken koltuk değnekleri takım sırasının önünde duruyordu. Molalar ve set aralarında koç, kendi takım sırasının önündeki serbest bölgede koltuk değnekleri ile dolaşmaktaydı.

Serbest bölge içerisinde görevlerini yerine getirirken koçun koltuk değneği kullanmasına izin verilir mi?

BÖLÜM 2: OYUN FORMATI

KURA ATIŞI

2.1

Bir maçın birinci ve beşinci setinden önce kura atışını kazanan takım kaptanının seçenekleri nelerdir?

Karar

Kura atışını kazananın üç seçeneği vardır:

1. Servis atmak,
2. Servis karşılamak,
3. Oyun alanının sağ veya sol tarafını seçmek,

Eğer kura atışını kazanan takım kaptanı, oyun alanının bir tarafını seçerse, kaybeden takım kaptanı otomatikman oyun alanının diğer tarafını almak zorundadır ve bu nedenle servis atma veya karşılama haklarından da birini seçmek durumundadır. Eğer kazanan takım kaptanı servis atma hakkını seçerse, kaybeden takım kaptanı otomatikman servis karşılayacağından ancak oyun alanlarından herhangi birini seçebilir. Eğer kazanan takım kaptanı servis karşılamayı seçerse, kaybeden takım kaptanının, takımı otomatikman servis atacağından sadece oyun alanını seçme hakkı olacaktır.

Kural 7.1.2

POZİSYON VE DÖNÜŞ HATALARI

2.2

Bir maçta arka orta oyuncu, ön orta oyuncunun net bir şekilde önünde durmaktaydı. Rakip takımın servisçisi tarafından servis vuruşunun yapılmasından hemen önce arka orta oyuncu sıçradı ve ön ortada oynayan oyuncunun önünde fakat yere temas etmiyorken servis vuruşu yapıldı. Takım kurallara uygun bir pozisyonda mıydı?

Karar

Oyuncular zeminden havaya sıçradıkları anda, zeminle temas ettikleri en son noktadaki konumlarını korurlar. Bu yüzden arka orta oyuncu havadayken zeminle en son temas ettiği noktadaki konumunu koruduğundan ve son temas ettiği noktada ön ortadaki oyuncunun önünde olduğundan pozisyon hatası yaptığı kabul edilir ve rakip takıma bir sayı ve servis atma hakkı verilir.

Kural 7.4, 7.4.2, 7.4.3

2.3

Servis atılacağı anda arka ortadaki R6 oyuncusunun her iki ayağı da, ön ortadaki R3' ün ayaklarından çok az gerideydi. Servis vuruşu yapıldığı anda ise R6' nın bir eli R3' ün ayaklarının açıkça önünde ve zemine temas eder durumdaydı.

Bu karşılayan takım için kurallara uygun bir pozisyon mudur?

Karar

R6' nın pozisyonu kurallara uygundur. Oyuncuların pozisyon hatası yapıp yapmadığının değerlendirilmesinde sadece zemine temas eden ayaklar dikkate alınır.

Kural 7.4.3, 7.5

2.4

Servis vuruşu yapıldığı anda pasörün ayağının bir kısmı rakip oyun alanına, geri kalan kısmı da orta çizginin üzerine temas etmekteydi. Yardımcı hakem, servis vuruşu anında pasörün bütünüyle kendi takımının oyun alanını sınırlayan çizgilerin içerisinde olmaması nedeniyle düdük çaldı.

Yardımcı hakemin kararı doğru mudur?

2.5

Servis atışından sonra yazı hakemi yanlış oyuncunun servis attığını işaret etti. Müsabaka cetvelinden, servisi kullanmış olan 11 numaralı oyuncunun değil 5 numaralı oyuncunun servis atması gerektiği belirlendi.

Hakem, 11 numaranın servis atışı için takımın "ralli kaybına" ve rakibe sayı verilmesine karar verdi ve takım doğru dönüş pozisyonuna getirildi. Başka bir sayı iptali yapılmadı.

Baş hakemin kararı doğru muydu?

2.6

Takım ralliyi kazanarak sayı ve servis atma hakkını elde etti. Servis için dönmeden önce, takımın oyundaki kaptanı, yardımcı hakemden, servisi atacak doğru oyuncunun belirlenmesi için pozisyon kontrolü yapılmasını talep etti. Yazı hakemi, yardımcı hakeme #10 numaralı oyuncunun doğru servis oyuncusu olduğunu söyledi.

#10 numaralı oyuncu dört sayı boyunca servis attı. Aynı oyuncu tekrar servis atacağı sırada yazı hakemi yardımcı hakeme hata yaptığını ve aslında 8 numaralı oyuncunun servis atması gerektiğini bildirdi.

Baş hakem #10 numaralı oyuncu servisteyken, takımın kazandığı dört sayının iptal edilmesine karar verdi. Takımın pozisyonu ve sayısı #8 numara servis atacak pozisyona getirildi. İptal edilen 4 sayılık periyot içerisinde alınan tüm takım molaları ve yapılan oyuncu değişiklikleri iptal edildi. (Teknik mola hariç)

Ardından takımın oyundaki kaptanının servis atacak oyuncuyu öğrenmek için yaptığı talep anındaki sayıdan itibaren, #8 numaralı oyuncunun servis atışına izin verilerek oyun yeniden başlatıldı.

Bu durumda baş hakemin uygulamaları doğru mudur?

Karar

Yardımcı hakem doğru karar vermiştir.

Kural 1.3.3, 7.4

Karar

Hakemin mevcut bilgilere dayanarak verdiği karar doğrudur.

Kural 7.7.1, 23.2.3

Karar

Hakemin uygulamaları doğrudur.

Bu tür durumlarda hatalı davranışlar ve teknik molalar aynen kalır.

Takımlar kendi orijinal dizilişlerine uygun olarak geri döndürülmelidir.

Bu olaylar müsabaka cetveline kayıt edilmelidir.

2.7

Baş hakem servis düdüğünü çaldıktan sonra takımın sahada 5 oyuncusu olduğunu fark etti. Libero ve Libero ile yer değiştirecek oyuncu ısınma sahasındaydılar ve oyuna girip ralliye katılma niyetleri belli değildi. Böyle bir durumda hakemlerin doğru uygulaması ne olmalıdır?

Karar

Baş hakem, servisçinin topa sahip olduğuna ve takımların oynamaya hazır olduklarına emin olduğu zaman servis düdüğünü çalmalıdır. Mantıken bu tür hareketler takımın sorumluluğundadır. Örneğin, oyuncu servis bölgesi dışından servis atışını kullanıyorsa veya servis vuruşu anında oyuncunun bir ayağı oyun alanının dışına temas ediyorsa bu durumlarda hakem oyuncuya bilgi vermez.

Bu olayda baş hakem servis düdüğünü çaldıktan sonra hatayı fark ettiğinden, derhal düdüğü çalarak oyunu durdurmalı, hatalı takıma geciktirme yaptırımı uygulamalı ve geciktirme yaptırımının sonucuna göre de oyuna devam edilmeliydi.

Kural 7.5, 7.7, 12.3, 12.4.3

BÖLÜM 3: OYUN HAREKETLERİ

TOPLA OYNAMA

3.1

Servis karşılayan oyuncu servisi kötü bir şekilde karşıladı ve top anten dışından, file üzerinden geçti. Pasör rakip serbest bölgesindeki bu topu takip etti ve vuruşla topu kendi oyun alanına doğru yönlendirmek istedi. Pasörün vurduğu top ne yazık ki fileyi geçmedi ve rakibin oyun alanı blokçu topu tuttu.

Baş hakem rakip orta blokçu topu tutmadan önce düdüğü çaldı ve “hariç top” işareti verdi. Hakemlerin işareti doğru muydu? Top hangi pozisyonda “hariç” olur?

Karar

Hakemin “hariç top” kararı doğrudur. Top, filenin rakip tarafındayken serbest bölgenin üzerindeki boşluktan, rakip oyun alanına doğru, bütünüyle geçtiği anda “hariç” olmuştur. Topun, filenin diğer tarafına doğru geriye çevrilmesini engellemeye teşebbüs etmemek şartıyla, serbest bölge içindeki top bir rakip oyuncuya çarpsaydı, bu top da hariç olacaktı.

Kural 10.1.2, 10.1.2.2

3.2

Bir geri hat oyuncusu takımın birinci vuruşunu yapmak için teşebbüste bulundu ve bir elinin avuç içiyle topa vurdu. Hakem oyunun devam etmesine izin verdi. Hakemin doğru uygulaması ne olmalıydı?

Karar

Topun tutulup tutulmadığına veya fırlatılıp fırlatılmadığına top temasının kalitesine göre karar verilmelidir. Hakemler, topun tutulduğunu veya fırlatıldığını açıkça görmediği bu tür pozisyonlarda düdüğü çalmak için acele etmemelidirler.

Kural 9.2.1, 9.2.2, 9.2.3.3, 9.3.4

3.3

Bir maçta hücum oyuncusu bloğun içine smaç vurur. Top bloktan sekerek akımın sahasına geri döner. Bir oyuncu topa manşetle vurmaya teşebbüs eder. Ancak top tek bir harekette ve hiç bir taşıma veya fırlatma olmaksızın bir kolundan sekerek diğer kola oradan da göğsüne temas eder. Baş hakem oyunun devam etmesine izin verir.

Karar doğru mudur?

Karar

Baş hakem doğru karar vermiştir. Bu temas, rakipten gelen topa yapılmış olan takımın birinci vuruşudur. Oyuncu topu tutmadığı ve fırlatmadığı için ve temasların tek bir oyun hareketi esnasında yapılmasından dolayı art arda yapılan temaslar kurallara uygundur.

Art arda temaslara izin verilen birkaç tane “birinci vuruş” durumları vardır. Bunlar:

1. Servis karşılama.
2. Hücum vuruşunu karşılama. Bu yumuşak ya da sert bir hücum olabilir.
3. Kendi takımından birinin bloğundan gelen topu karşılama.
4. Rakibin bloğundan gelen topu karşılama.

Kural 9.2.3.2, 14.2

3.4

Bir oyuncu hücum vuruşuna blok yapmaya çalışır. Top oyuncunun ellerine çarpar ve oyuncuyla file arasında aşağıya doğru inmeye başlar. Blok oyuncusu tek eliyle topa alttan vurur. Top blok oyuncusunun koluna ve gövdesine hafifçe değer. Hakem düdük çalar ve “tutulmuş top” işareti verir.

Bu karar doğru mudur?

Karar

Vuruşun kurallara uygun mu, yoksa bir “tutulmuş top” mu olduğunu topa yapılan temas belirleyecektir. Bu vuruş birinci takım vuruşu olduğundan, blokçunun tek bir oyun hareketi esnasında olması şartıyla topa art arda temas etme hakkı vardır. Bununla birlikte birinci vuruşta da “tutulmuş veya fırlatılmış top” düdüğü çalmak mümkündür.

Kural 9.2.2, 9.2.3.2, 14.2

3.5

Bir maçta oyunculardan biri servisi karşılar. Ancak top file dikey düzlemini geçtiğinde rakibin ön orta oyuncusu blok hareketi ile topu geri yönlendirip takımın oyun alanına düşürür.

Bu kurallara uygun mudur?

Karar

Topa blok yapmak ve rakip oyun alanına geri göndermek kurallara uygundur. Baş hakem blokçunun top ile yaptığı temasın kurallara uygun olup olmadığına karar vermelidir. Dikkate alınması gereken tek şey, topa kurallara uygun olarak mı vurulduğu, yoksa “tutulduğu ve/veya fırlatıldığı” mıdır? Blok hareketinde kurallara uygun olmayan “tutulmuş top” teması olabilir.

Kural 9.2.2

3.6

Bir oyuncu seyircilerin oturduğu koltukların yakınındaki bir topu kurtarmak için havaya sıçradı. Topa temas ettikten sonra seyirci koltuklarına düştü.

Bu hareket Kurallara uygun mudur?

Karar

Oyun kurallara uygundur. Bir oyuncunun serbest bölge dışında topla oynama hakkı vardır. Serbest bölge dışında, bir oyuncu topu kurtarmak amacıyla sadece kendi oyun sahası tarafında herhangi bir yapının veya takım arkadaşının desteğini alabilir.

Kural 9, 9.1.3

3.7

Bir ralli esnasında oyuncu topa temas edebilmek için seyirci standlarının içine kadar koştu. Tam topa vuracağı sırada bir seyirci kalkıp topu yakaladı. Koçu seyirci müdahalesi yüzünden rallinin tekrar edilmesini istedi. Hakem bunu reddetti.

Baş hakemin kararı doğru mudur?

Karar

Evet. Oyuncunun topu, oyun sahasının kendi tarafındaki seyirci standından ya da takımın oturma sırası da dahil oyun sahası dışındaki herhangi bir yerden geri çevirmesine izin verilir.

Diğer taraftan oyuncunun oyun sahası içinde top için önceliği olduğu halde, oyun sahası dışında böyle bir önceliği yoktur.

Kural 9, 9.1.3

3.8

Bir maçta oyuncu çok etkili bir hücum yapar. Defans oyuncusunun savunması çok başarılı olmaz ve top oyun alanının oldukça uzağına gider. Bir başka oyuncu topun peşinden koşup yetişir ve serbest bölgenin dış sınırını belirleyen reklam panolarının üstüne düşerken olağanüstü bir hareketle topu kurtarır. Gösterdiği olağanüstü gayret nedeniyle, seyirciden büyük alkış alan oyuncu bu hareketinde topu biraz taşımıştır. Baş hakem düdüğünü çalıp topun tutulduğunu ve taşındığını işaret eder. Seyirciler hakemin kararını yüksek sesle protesto ederler. Hakem böyle bir durumda nasıl davranmalıdır?

Karar

Hakem sadece maçı yöneten ve kuralları mekanik olarak uygulayan bir kişi olarak değil, aynı zamanda Voleybolun gelişimi için sorumluluğu olan bir kişi olarak da değerlendirilmelidir. Seyir zevki Voleybolun gelişmesinde çok önemli bir unsurdur.

Hakem seyircilerin etkisinde kalarak karar vermemelidir, ancak seyircileri de hayal kırıklığına uğratmamalıdır. Hakem kararını verirken teknik ve sosyal etkiler arasında uygun bir denge kurmalıdır. Kısacası temel ve sosyal etkilerin devamı için bazı teknik kurallardan belli bir noktaya kadar kesinlikle taviz vermek gerekir.

İşte bu hakemlik “sanatı” dır.

3.9

İtalya ile Japonya arasındaki Erkekler Dünya Kupası maçında İtalyan smaçör, Japon blokçunun bloğuna karşı smaç vurdu. Top blokçunun ellerinden sekerek, antenin üzerinden geçiş boşluğunun kısmen dışından ve baş hakemin üzerinden İtalya serbest bölgesine gitti. Japon geri hat oyuncusu topu filenin Japonya tarafına doğru geriye çevirmek için topun peşinden koştu. Çizgi hakemi top “out” işareti verdi ve baş hakem düdüğünü çalıp rallii İtalya'nın kazandığını ilan etti.

Japonlar topun antenin üzerinden geçiş boşluğunun kısmen dışından geçmiş olduğunu ve bu nedenle Japon oyuncularından biri tarafından oynanabileceğini iddia ettiler.

Baş hakemin kararı kurallara uygun muydu?

Karar

Baş hakemin kararı doğru değildi. Top antenin üzerinden geçiş boşluğunun kısmen dışından rakibin serbest bölgesine geçti. Bu yüzden Japonların topu oyun alanının aynı tarafındaki geçiş boşluğu dışından kendi oyun alanına geri çevirmesi kurallara uygundu. Top oyunda olduğu sürece çizgi hakemi işaret vermemeliydi.

Kural 10.1.2

3.10 (a)

Maç esnasında bir takımın ikinci vuruşundan sonra top geçiş boşluğu dışından file dikey düzlemini geçer. İlgili çizgi hakemi bayrak kaldırır fakat baş hakem reaksiyon göstermez. Maçtan sonra çizgi hakemi neden işaretini görmezden geldiğini baş hakeme sorar. Baş hakemin doğru cevabı ne olmalıdır?

Karar

Hakemlerin hata oluşmadan düdüğün çalmalarına izin verilmez. Top takımın üçüncü vuruşu dahilinde kurallara uygun olarak geri oynanabilirdi. Bu nedenle top oyundadır

Kural 8.4.1, 8.4.2, 9.1, 10.1.2, 10.1.2.1, 10.1.2.2

3.10 (b)

Servis karşılama esnasında, oyuncu pas verme tekniğine benzer şekilde topu açık el parmak pası ile karşıladı ve bu iki farklı teması içeriyordu. Baş hakem iki vuruş hatası için düdüğün çalmadı.

Baş hakemin kararı doğru muydu?

Karar

Mart 2013' te alınan FIVB yönetim kurulu kararına göre, ilk vuruş kuralının 2009-2012 olduğu şekliyle korunmasına ve 9.2.4 ile getirilen kuralın ertelenmesine karar verilmiş olduğundan, baş hakemin kararı doğrudur. Buna karşın bu temas esnasında top tutulmamalı ve / veya fırlatılmamalıdır.

Kural 9.2.3.2

FİLENİN ALTINDAN GEÇME

3.11

Oyunun bir anında geri hat oyuncusu üç metre çizgisinin gerisinden sıçrayarak çok başarılı bir hücum vuruşu yaptı ve topukları orta çizginin üstünde ayaklarının büyük bir kısmı ise rakip blokçunun ayaklarının üstünde olmak üzere yere düştü. Rakip orta oyuncu bir sonraki topa oynamaya teşebbüste bulundu ancak topa ulaşmak için yeterince hızlı hareket edemedi. Rakip oyuncu yardımcı hakeme başvurup oyununa müdahale olduğunu bildirdi ancak bu başvuru yardımcı hakem tarafından dikkate alınmadı. Maç boyunca benzer olaylar defalarca tekrarlanmasına rağmen yardımcı hakem tarafından dikkate alınmadı. Yardımcı hakemin bu kararı doğru mudur?

3.12

Smaçör ayağını öyle bir salladı ki yanlışlıkla filenin altından blok oyuncusuna çarptı. Bu temas oyuncunun bloktan geri gelen topa oynamasına engel oldu ve takımı ralliyi kaybetti. Hakemin ne yapması gerekirdi?

Karar

Kural 11.2.1 “*Rakibin oyununa etki etmemek şartıyla, filenin altından rakip oyun boşluğuna girilmesine izin verilir*” der. Müdahaleye izin verilmediği çok açıktır. Tamamıyla kendi oyun alanında olan bir oyuncuya rakibi tarafından çarpılır ya da ayağına basılırsa bu oyuncunun “*müdahale*”ye maruz kaldığı kabul edilmelidir. Bu durumda hatalı oyuncu cezalandırılmalıdır. Olması muhtemel bu tür hataları tespit etmek yardımcı hakemin sorumluluklarından biridir.

Kural 11.2.1, 11.2.2.1, 11.2.4

Karar

Smaç vuran oyuncu, blok yapan oyuncunun oyununa müdahale ettiği için ralliyi blok yapan oyuncunun takımı kazanmalıydı.

Kural 11.2.1

FİLEDEKİ OYUNCU VEYA FİLEYE TEMAS

3.13

Oyuncu servisi başarısız bir şekilde karşıladı ve arka oyuncu olan pasör pas atmak için arka bölgeye gitmek zorunda kaldı. Pasör arka bölgeye gitmek için geriye dönerken hafifçe fileye temas etti. Hakem bu file temasına düdük çalmadı. Hakemin kararı doğru muydu?

Karar

Hareket oyunu etkilemediğinden hakemin kararı doğrudur.

Kural 11.3.1, 11.4.4

3.14

Bir maçta oyuncu fileye doğru pas atar. Top file dikey düzlemini geçer. Pasör file dikey düzleminin diğer tarafına uzanıp pasını atarak hücum oyuncusunun hücum vuruşu yapmasını sağlar. Hakem bu oyuna hata düdüğü çalar. Bu oyun kurallara uygun değil midir?

Karar

Hakem doğru karar vermiştir.

Bir oyuncunun file dikey düzlemini geçen topa temas edip onu kendi oyun alanına geri çevirmesine izin verilmez.

Bu nedenle pasörün hareketi kurallara uygun değildir. Filenin altındaki benzer bir oyun farklıdır. Filenin altında eğer top file dikey düzlemini sadece bütünüyle geçerse bu oyun kural dışıdır.

Kural 9, 11.2.1

3.15

Smaçör filenin üzerine doğru atılan bir pasa hücum vuruşu yapar. Rakip oyuncu, filenin diğer tarafına uzanmadan, top filenin tam üzerindeyken hücum oyuncusu ile aynı anda topa temas eder. Aynı anda yapılan bu temastan sonra top filenin rakip tarafındaki sınır çizgilerinin dışında yere düşer. Hakem ralliyi hücum yapan takıma verir. Hakemin verdiği karar doğru mudur?

Karar

Baş hakemin kararı yanlıştır. Rakiplerin aynı anda yaptıkları temas sonrasında top, sınır çizgilerinin dışına düşerse, topun yere düştüğü yerin pozisyonuna göre, filenin karşı tarafında bulunan takım hata yapmış olur. Top rakip tarafındaki sınır çizgilerinin dışına düştüğü için, ralliyi rakibin kazanması gerekirdi.

İki rakip oyuncu tarafından file üzerindeki topa aynı anda yapılan temas sonucunda top bir süre dursa dahi ralli devam eder.

Kural 9.1.2.2, 9.1.2.3

3.16

“A” takımının blok oyuncusu, “B” takımının hücum oyuncusuna blok yapar. Hücum vuruşu fileyi blokçunun kollarına çarptırır. Blokçu topla oynama teşebbüsünde bulunmasına rağmen hakem file teması işaret etmez. Bu karar doğru mudur?

Karar

Hakem doğru karar vermiştir.

Eğer file, blok oyuncusuna çarptıysa hata olmaz. Blok oyuncusu blok hareketi sırasında filenin üst kısmına (beyaz banta) değerse hata yapmış olur.

Kural 11.3.3, 11.4.4

3.17

Bir maç esnasında, hücum oyuncusu tarafından vurulan çok sert bir smaca blokçu blok yapar. Top blokçunun ellerinden seker ve oyun alanı dip çizgisinin çok uzağına doğru gider. Libero oyuncusu koşar ve topu kurtarmak için plonjon atar. Tüm seyirciler bu heyecan verici oyuna konsantre olmuş ve Libero oyuncusunun çabalarını alkışlamaktadır. Blok oyuncusu ise blok hareketini bitirip yere düştükten sonra oyuna devam etmeye hazırlanmak için döner. Tam dönerken omzuyla hafifçe fileye temas eder. Yardımcı hakem file teması için düdük çalar. Buna hata düdüğü çalınır mı?

Karar

Yardımcı hakemin kararı doğru değildir.

Kural 11.3.1'e göre; oyunu etkilememek kaydıyla fileye temas hata değildir.

Kural 11.3.1, 11.4.4

3.18

3 hücum oyuncusu fileye doğru koştu ve pasör çok usta bir aldatmacayla IV numara pozisyonunda ki hücum oyuncusuna bir pas attı. Top bloktan sekti ve rakibin arka bölgesinde oynandı. IV numara pozisyonundan topa vurduğu anda, rakip blokçu II numara pozisyonundaki smaçöre blok yapmaya çalışırken fileye değdi. Yardımcı hakem blokçuya topla oynamaya çalışırken fileye değmesi nedeniyle düdük çaldı. Yardımcı hakemin bu kararı doğru mudur?

Karar

Hayır. Yardımcı hakemin kararı doğru değildir. Hücum vuruşu takımın IV numaralı pozisyonundan, file teması ise II numaralı pozisyonundan yapılmıştır. Ne hücum oyuncusunun ne de blok oyuncusunun topla oynama durumunda olmaması nedeniyle ve file teması oyunu engellemediği için file teması kurallara uygun bir hareketti ve oyun durdurulmamalıydı.

Kural 11.3.1

3.19

Orta hücumcusu topa vurmak için yaklaştı. Pasörü zamanlama hatası yaparak bir pas attı ve top, hücum oyuncusunun başının üzerinden gitti ve başka bir oyuncu tarafından temas edilmeden yere düştü.

Rakibin orta blok oyuncusu, orta hücum oyuncusuna blok yapma teşebbüsündeyken fileye temas etti. File teması topun oyun alanına düşmesinden önce oldu. Hakem orta blok oyuncusu için hata düdüğü çaldı. Hakemin kararı doğru muydu?

Karar

Hakemin kararı doğrudur. Topa ne hücum oyuncusu ne de blokçu temas edememesine rağmen, orta blok oyuncusu file üst bandına temas ettiği sırada, toplama oynama hareketi içerisindeydi.

Kural 11.3.1, 11.4.4

3.20

Bir takım oyun alanının ortasından iki hücum oyuncusuyla hızlı bir kombinasyon yapıyordu. Pasör topu ortaya atma yerine IV numaralı pozisyona attı. Bu esnada rakibin orta blokçusu kombinasyonu engellemeye teşebbüs ederken fileye temas etti. Baş hakem orta blokçu için file hatası çaldı. Baş hakemin kararı doğru mudur?

Karar

Evet, baş hakemin kararı doğrudur. Eğer hakem pozisyonu, oyuncu ile topun birbirine yeterince yakın bir durumdayken, oyuncunun file üst bandına temas ettiği şeklinde değerlendirmişse kararı doğrudur ve file üst bandına temas gerçekten "file hatasıdır".

Kural 11.3.1, 11.4.4

3.21

Maç sayısı esnasında hücum oyuncusu topa hücum vuruşunu yaptıktan sonra dengesiz bir şekilde yere temas eder ve top hala oyundayken iki adım atıp filenin anten dışındaki kısmına hafifçe sürünür. Hakem hata düdüğü çalar ve bu hata ile maç sona erer. Hakemin kararı doğru mudur?

Karar

Hakemin kararı doğru değildir. File teması, oyunu etkilemediği için hata değildir.

Kural 11.3.1, 11.3.2, 11.4.4

3.22

Pasör, smaçöre pas atar. Hücumcu topa vururken diziyile de pasöre çarpar. Bu çarpma pasörün fileye sürünmesine sebep olur. Yardımcı hakem pasöre hata çalar.

Karar

Yardımcı hakemin kararı doğru değildir, çünkü pasörün file teması oyunu etkilememiştir.

Kural 11.3.1, 11.4.4

Bu karar kuralın doğru bir yorumu mudur?

SERVİS

3.23

Yazı hakemi, servis atmaya hazırlanan oyuncunun, doğru servis oyuncusu olmadığını fark etti. Oyuncu servis için topa temas ettiği anda yazı hakemi, yardımcı hakeme oyunu durdurmasını işaret etti. Yazı hakemince yapılan bu hareket doğru bir hareket midir?

Karar

Yazı hakemi doğru yapmıştır.

Yanlış bir servis oyuncusu servis atmaya hazır olduğunda yazı hakeminin hakemleri uyarmadan önce servis vuruşunun tamamlanmasını beklemesi gerekir. Yazı hakemi hatayı işaret etmek için zil, çan ya da benzeri bir işaret cihazı kullanabilir.

Kural 7.7.1, 12.2.1, 12.7.1, 25.2.2.2

3.24

Bir teknik moladan sonra, hatalı bir servis oyuncusu servis atmaya hazırlanıyordu. Baş hakem servis için düdük çaldı. Servis atacak takım hatanın farkına vardı ve doğru servis oyuncusu servis atmaya hazır bir şekilde servis bölgesine girdi. Baş hakem tekrar düdük çalarak servis atışına izin verdi. Baş hakemin bu işareti doğru mudur?

3.25

Servis oyuncusu topu havaya attı ancak sonra yere düşmesine izin verdi. Oyuncu daha sonra yerden seken topu tuttu ve izin verilen 8 saniyenin bitiminden önce, hemen servisi attı. Bu uygulama servisçi için kurallara uygun bir hareket miydi?

3.26

Servis topu, karşılayan takım tarafından oynanmadan önce, fileye ve antene değdi. Baş hakem servis hatası düdüğü çaldı. Hakemin kararı doğru mudur?

3.27

Birkaç kez, servis atışında top file üst kenarındaki beyaz bantın tam altına değdi. Baş hakem her seferinde top fileye değdiği anda düdük çalarak oyunu durdurdu. Hakem ne zaman düdük çalmalıydı?

3.28

Oyuncu servis atmaya hazırlanırken topu aldı. Oyundaki kaptan servis oyuncusunun doğru olup olmadığının kontrol edilmesini talep etti. Yazı hakemi #6 numaralı oyuncunun servis oyuncusu olduğunu bildirdi. Oyundaki kaptan bu bilgilerin doğruluğundan şüphelenir ve karşı çıkar ancak #6 numaralı oyuncunun servis oyuncusu olduğu tekrarlanır. Oyundaki kaptan yine tatmin olmaz ve yardımcı hakeme yaklaşmaya teşebbüs ederken baş hakem servis için düdük çalar. O karışıklık içinde takım izin verilen sekiz saniye içinde servis atmadığı için cezalandırılır. Müsabaka cetveli tekrar kontrol edildiğinde koçun #6 numaralı oyuncunun iki pozisyonda birden bulunduğu yanlış bir pozisyon kağıdı verdiği anlaşılır. Doğrusu #6 ve #1 numaralar olması gerekmektedir. Oyundaki kaptanın da tahmin ettiği gibi #1 numaralı oyuncu servis atmalıdır. Bu durumda baş hakemin doğru kararı ne olmalıdır?

Karar

Hakem hatalıdır. Servis atılmasına sadece bir kez düdük çalınıp el işareti yapılarak izin verilir. Servis vuruşunun bu izinden sonraki 8 sn içinde doğru oyuncu tarafından yapılması gerekir.

Kural 12.4.4

Karar

Servis oyuncusunun hareketi kurallara uygun değildir. Topa, havaya atıldıktan veya elden (ellerden) bırakıldıktan sonra tek el veya kolun herhangi bir kısmıyla vurulmalıdır. Baş hakem tarafından "servis için havaya atma" olarak sayılan her tür harekete, servis vuruşu yapılmalıdır.

Kural 12.4.2

Karar

Hakemin kararı doğrudur. Antene temas eden top "out" dur.

Kural 8.4.3

Karar

Baş hakem doğru zamanda düdük çalmıştır. Servis topu geçiş boşluğundan geçmelidir. Eğer top geçiş boşluğundan geçmezse, servis otomatikman hatalıdır ve tam bu anda baş hakem tarafından düdük çalınmalıdır. Baş hakem topun yere veya servis atan takım oyuncularından birine temas etmesini beklememelidir.

Kural 12.6.2.1

Karar

Bu olayın sağduyuyla çözülmesi gerekir. İlk hata koçtadır ve kendi takımının dizilişini hatalı verdiği zaman yapılmıştır. Bu hataya yardımcı hakem ve yazı hakeminin dikkatsizlikleri eklenmiştir.

Takım yanlış servis oyuncusu için cezalandırılmamalı ve #1 numaralı oyuncuya servis atma izni verilmelidir.

Diğer yandan, koçun yaptığı diziliş hatası oyunda gecikmeye yol açmıştır ve bu nedenle geciktirme yaptırımı uygulanmalıdır.

Buna ilaveten, yardımcı hakem, koçtan yeni bir diziliş kağıdı talep etmelidir.

3.29

“A” takımının servisi fileye değdi ve “A” takımının sahasının zeminine doğru düşmeye başladı. Filenin karşı tarafındaki “B” takımının bir oyuncusu top zemine değmeden önce file altından uzandı ve topu tuttu. Buna izin verilir mi?

Karar

Baş hakem, topun kurallara uygun şekilde fileyi geçmeyeceğini veya geçiş sırasında bir hata olduğunu tespit edinceye kadar top oyundadır. Baş hakem, hatayı tespit ettiği anda derhal düdük çalmalıdır. Bu nedenle, hakem düdük çalıp hatayı işaret ettiği andan itibaren “B” takımının oyuncusu topu tutabilir.

Kural 12.6.2.1

HÜCUM VURUŞU

3.30

Pasör geri hat oyuncusu iken, hücum bölgesi içinden sıçradı ve top file üst kenar seviyesinin bütünüyle üzerindeyken hücum oyuncusuna doğru bir pas attı. Hücum oyuncusu topa temas etmeden önce top file dikey düzlemini bütünüyle geçti ve rakip tarafından blok yapıldı. Baş hakem rallinin devam etmesine izin verdi. Bu karar doğru mudur?

Karar

Baş hakemin kararı hatalıdır. Pasörün pası, geri hat oyuncusunun hatalı hücum vuruşu olmuş ve bu hücum vuruşu blok yaptığı anda tamamlanmıştır. Ralli rakip tarafından kazanılmış olmalıydı.

Kural 13.1.3

3.31

Geri hat oyuncusu olan pasör, takımın ikinci vuruşunda ön bölge içerisinden sıçrayarak file üst kenar seviyesinin tamamen üzerindeki topa temas etti. Takım arkadaşına pas atmak yerine topa hafifçe vurarak rakip blokçunun üzerinden filenin diğer tarafına göndermeye karar verdi. Top file dikey düzlemine gelmeden önce, rakip blokçu file dikey düzleminin bütünüyle diğer tarafına uzandı ve topa blok yaptı. Hakemin doğru kararı ne olmalıydı?

Karar

Bir geri hat oyuncusu tarafından ön bölge içerisinde ve bütünüyle file üst kenar seviyesi üzerindeki topa, hücum vuruşu tamamlandığı için rakibin ralliyi kazanması doğru karardır. Blokçu tarafından topa temas edildiği anda hatalı hücum vuruşu tamamlanmıştır.

Kural 13.1.1, 13.1.3, 13.2.2, 13.3.3

3.32

“A” Takımının ikinci vuruşunda pasör topu file yakınından rakip oyun alanına doğru gönderdi. Top file dikey düzlemini geçmemişti. Baş hakeme göre, “A” takımından bu topa yetişebilecek herhangi bir oyuncu yoktu. “B” takımının blokçusu filenin üzerinden karşı tarafa uzandı ve bu topa blok yaptı. Baş hakemin doğru kararı ne olmalıdır?

Karar

Takımın ikinci vuruşu olsa bile, eğer top rakip alana doğru yöneliyorsa bu bir hücum vuruşu olarak değerlendirilir. Ayrıca hakemin kanaatine göre “A” takımından herhangi bir oyuncunun bu topa yetişebilmesi mümkün olmadığından “B” takımının bloğu kurallara uygundur.

Kural 13.1.1, 14.3

3.33

Bir geri hat oyuncusu hücum bölgesinden sıçrar ve top file üst kenar seviyesinin bütünüyle üzerindeyken takımın ikinci vuruşu olarak topa smaç vurur. Top filenin üst kısmına çarpar ve oyun alanına geri döner. Baş hakem, geri hat oyuncusu tarafından yapılan bu hücum teşebbüsüne düdük çalmaz. Hakemin kararı doğru mudur?

Karar

Geri hat oyuncusu tarafından yapılan hücum vuruşunda top, file dikey düzlemini geçmediğinden veya blokçulara temas etmediğinden hücum vuruşu tamamlanmamıştır. Takımın topu rakip oyun alanına göndermek için üçüncü bir vuruş hakkı kalmıştır. Hakem oyunun devam etmesine izin vermekle doğru bir karar vermiştir.

Kural 9.1, 13.1.3, 13.2.2, 13.3.3

3.34

“B” takımının attığı servise “A” takımının oyuncusu hücum çizgisinin gerisinden sıçrar ve file üst kenar seviyesinin tamamen üzerindeki servis topuna temas eder. Temas hücum çizgisinin gerisinden yapılır ve top servis atan takım tarafına geri gönderilir.

Hakem oyunun devam etmesine izin vermekle haklı mıdır?

Karar

Hareket kurallara uygundur.

Servisten gelen toplara blok yapmak ya da top file üst kenar seviyesinin tamamen üzerindeyken ve de ön bölgeden hücum vuruşunu tamamlamak kurallara aykırı olmasına rağmen, yapılan hücum vuruşu, hücum çizgisinin tamamıyla gerisinden yapıldığı için kurallara uygundur.

Ancak eğer Libero, filenin üst kenar seviyesinin tamamen üzerindeki bir topa hücum çizgisinin gerisinden bile olsa hücum vuruşu yapmış olsaydı, hata olacaktı.

Kural 13.3.4, 19.3.1.3

3.35

“A” takımının oyuncusunun servise yaptığı karşılama vuruşunda top filenin yakınına doğru yönelmişti. Geri hat oyuncusu olan pasörün ulaşamayacağı kadar yüksekti ve file dikey düzlemine geçti. Bu sırada “B” takımının orta oyuncusu hücum vuruşu yaptı ve top filenin diğer tarafında kolları halen file üst kenar seviyesinin üzerinde olan pasörün koluna çarptı. Sonrasında top sekti ve filenin diğer tarafındaki “B” takımının oyun alanına geçti. Hakemin pozisyonu kurallara uygun olmayan blok değerlendirmesi doğru bir karar mıdır?

Karar

Evet, geri hat oyuncusu pasör tarafından yapılan blok kurallara aykırıdır. Kasıtlı olarak blok teşebbüsünde bulunmamış olsa bile pasörün file üst kenar seviyesinden daha yüksekte ve topun fileyi geçme noktası yakınındaki top teması onu bir blokçu yapar.

Kural 14.1.1, 14.1.3, 14.6.2

3.36

Bir oyuncu file üzerinden rakip oyun boşluğuna uzanarak, rakip pasörün ikinci vuruşuna blok yapar. Baş hakem bu harekete düdük çalmaz. Blok oyuncusunun, filenin üzerinden (diğer tarafa) uzanarak rakip pasörün topuna blok yapması kurallara uygun mudur?

Karar

Baş hakem için önemli olan konu pasörün hareketini tanımlamaktır. Baş hakemin, pasörün ikinci vuruşundan sonra topun istikametinin fileye paralel mi olduğunu yoksa fileye doğru yönlendirilerek bir hücum vuruşuna mı dönüştüğünü tespit etmesi gerekir.

Birinci durumda, top “*rakipten gelmediği için*” blokçu hatalı olacaktır.

İkinci durumda pasörün attığı pas “*rakipten geldiği için*” hücum vuruşu olarak değerlendirilmelidir.

Kural 14.3'e göre bir hücum vuruşuna filenin karşı tarafında blok yapmak hata değildir. Hakemin parmaklar kullanılarak yapılan hücum vuruşu ile “parmak pas” arasındaki farkı birbirinden ayırabilmesi çok önemlidir.

Kural 14.1.1, 14.3

3.37

“A” takımının oyuncusu “B” takımının hücumuna blok yapar. Ardından “B” takımının orta oyuncusu, “A” takımının bloğuna blok yapar. Bloğa karşı blok yapmak kurallara uygun mudur?

Karar

Evet, blok yapmak, rakibin sahasından gelen topu engelleme hareketidir, bu nedenle rakibin bloğuna blok yapmak kurallara uygundur.

Kural 14.1.1

3.38

İki blokçu başarılı bir blok yaparlar. Top rakip alana düşmeden hemen önce kurallara uygun olarak ayağının bir kısmı orta çizginin rakip tarafına temas eden blokçulardan birisinin ayağına hafifçe değeri. Hakem başarılı blok kararı verir.

Bu karar doğru mudur?

3.39

“B” takımının II numaralı pozisyondaki blokçusu filenin rakip tarafında topa blok yaptı. Top, rakip oyun boşluğunda fileye paralel bir şekilde birkaç metre gitti ve IV numaralı pozisyondaki “B” takımı oyuncusu bu topu blok hareketiyle “A” takımının zeminine düşürdü. Top “B” takımının oyun boşluğuna kesinlikle girmemişti.

Hakem “B” takımının bloğuna hata düdüğü çaldı.

Hakemin bu kararı doğru mudur?

3.40

Servis karşılayan oyuncunun karşıladığı bir serviste top, takım arkadaşları tarafından temas edilmesine bile file dikey düzlemini geçecekti. Pasör topla kurallara uygun olarak oynayacak pozisyondaydı. Rakip blokçu filenin dikey düzleminin karşı tarafına uzandı ve pasöre topla oynama fırsatı vermeden topa blok yaptı. Hakem blokçu için hata düdüğü çaldı.

Hakemin kararı doğru mudur?

3.41

Geri hat oyuncusu olan pasör, ön bölgeden file üst kenar seviyesinden daha yüksekteki bir topa hücum vuruşunu yaptı. Bu sırada rakip blokçu filenin karşı tarafına uzandı ve rakip oyun boşluğundaki topa pasör ile aynı anda temas ederek blok yaptı.

Baş hakemin doğru kararı ne olmalıdır?

Karar

Hakem doğru karar vermiştir. Ayak pozisyonu kurallara uygundur ve ayağa değen top sanki zemine değmiş gibi değerlendirilmelidir. Sonuç olarak blok yapan takım ralliyi kazanır.

Benzer bir durumda eğer top blokçunun ayağına, ayak zemine değmeden önce çarparsa, blokçu rakibinin topla oynama fırsatına müdahale etmiş olur. Bu durumda blokçunun hatası olarak değerlendirilir.

Kural 11.2.1

Karar

Baş hakem doğru karar vermiştir. IV numaralı pozisyondaki oyuncunun hareketi kurallara uygun değildir. Bu oyuncusunun hareketi II numaralı pozisyondaki oyuncunun hareketi ile “tek bir hareket” oluşturamaz ve kolektif blok olarak değerlendirilemez. Bu nedenle II numaralı pozisyondaki oyuncunun bloğundan hemen sonra IV numaralı pozisyondaki oyuncu tarafından rakip oyun boşluğunda yapılan bir hücum vuruşu söz konusudur.

Kural 11.1.2, 14.1.1, 14.2, 14.3

Eğer II numaralı pozisyondaki oyuncunun bloğundan seken top, file dikey düzlemini geçmiş olsaydı, IV numaralı pozisyondaki oyuncu tarafından bu topa yapılan temas (hücum vuruşu) filenin kendi tarafından yapılsaydı, o zaman bu vuruş kurallara uygun olurdu.

Kural 13.2.1, 13.3.1, 14.1.1, 14.2

Karar

Hakem doğru karar vermiştir, blok kurallara uygun değildir. Baş hakemin değerlendirmesine göre, hücum eden takımın oyunu devam ettirmesinin mümkün olmadığı durumlar haricinde, hücum vuruşu tamamlanana kadar, blokçular filenin diğer tarafındaki topa temas edemezler.

Kural 14.3

Karar

Baş hakem çift hata kararı vermelidir. Geri hat oyuncusu olan pasör tarafından yapılan hücum vuruşu hatalıdır, ancak rakibin, hücum vuruşuyla aynı anda yaptığı blok da kurallara aykırıdır. Eğer blok teması, pasörün hücum vuruşundan sonra yapılmış olsaydı, o zaman sadece pasörün hücum vuruşu cezalandırılırdı.

Kural 13.3.3, 14.3, 14.6.1, Şekil 7

3.42

Bir oyuncunun servisten karşıladığı top, kendi oyun boşluğunda, fileye yakın ve file üst kenar seviyesinin üzerindedir. Pasör bu topun file üstünden rakip oyun boşluğuna geçeceğine inanarak sıçradı ve blok hareketi yaparak iki eliyle topa vurup, filenin rakip tarafına ve bloğun içine doğru gönderdi.

Pasörün oyunu kurallara uygun mudur?

3.43

Hücum oyuncusu, blok oyuncusuna karşı çok sert bir smaç vurdu. Top, blokçunun ellerine, sonra başına çarptı ve ellerinin arkasına çarpıp sekerek rakip oyun alanının gerisine doğru uzaklaştı. Hakem rakibin topa manşet, pas ve hücum yapmasına izin verdi. Hakemin blokçunun üç vuruşunun ardından takımın üç vuruş daha yapmasına izin vermesi doğru mudur?

3.44

“A” takımının oyuncusu topu pasla filenin üstünden rakip oyun boşluğuna doğru gönderdi. Rakibin geri hat oyuncusu sıçradı ve blok yapmak için file üst kenar seviyesinden daha yükseğe uzandı. “A” takımının smaçörü blok hareketi yaparak file düzleminin karşı tarafındaki topa iki eliyle temas etti. Her iki oyuncu da topa aynı anda temas ettiler. Hakem çift hata işareti verdi.

Hakemin kararı doğru mudur?

Karar

Eğer file üzerinde pasör tarafından topa yapılan temas, blok hareketiyle yapılmış olsa bile, bu temas bir hücum vuruşu olarak değerlendirilmelidir. Bu nedenle hücum vuruşunda ; “çift vuruş” yapılmamalı ayrıca top tutulmamalı ve fırlatılmamalıdır.

Baş hakemin, pasörün top ile olan temasının kurallara uygun olup olmadığını ve de topun tutulup tutulmadığını veya fırlatılıp fırlatılmadığını değerlendirmesi gerekir.

Diğer yandan, elbette ki blokçu her iki elini de kullanarak blok yapabilir ve topun tutulmaması veya fırlatılmaması şartıyla da blokta birden fazla top temasına izin verilir.

Karar

Hakem doğru karar vermiştir.

Blokçu topa üç farklı temasta bulunsa da bunlar tek bir blok hareketinde yapılmıştır.

Bloktan sonra takımın üç top temas hakkı daha vardır.

Kural 9.1, 14.2, 14.4.1

Karar

Hakemin kararı doğrudur. “A” takımının smaçörü topa blok hareketiyle vursa da bu bir blok olmayıp, hücum vuruşunu tamamlamıştır. Blok kendi pasöründen gelen topu değil, rakip sahadan gelen topu engelleme hareketidir

(Kural 14.1.1).

Hücum oyuncusunun ilk top teması rakibin oyun boşluğunda olduğuna göre hücum kurallara uygun değildir.

Kural 13.3.1

Rakibin geri hat oyuncusu file üst kenar seviyesinden daha yüksekte topa temas ederek bloğu tamamlamıştır. **(Kural 14.1.1).**

Bir geri hat oyuncusunun blok tamamlaması hatadır.

Kural 14.6.2

Her iki oyuncu da aynı anda hata yaptığına göre ralli çift hatayla biter. File üst kenar seviyesinin üzerindeki bu karmaşık olayda hakemin oyunu çok dikkatli gözlemlemesi gerekir. Eğer önce “A” takımının oyuncusu topa temas etseydi, “A” takımının oyuncusu hatalı olurdu. Eğer topa ilk önce rakip oyuncu temas etseydi, sadece rakip blokçu hatalı olurdu.

3.46

Bir hücum sonrasında top, elleri file üst kenar seviyesinin üzerinde olan blokçunun kafasına çarptı. Topla temas file üst kenar seviyesinin altındaydı. Bu vuruştan sonra, takım topla üç kez daha oynadı ve üçüncü vuruşlarında hakem düdük çalarak “dört vuruş” kararı verdi. Baş hakemin kararı doğru muydu?

Karar

Karar doğru değildi. Topla temas file üst kenar seviyesinin altında yapılmış olsa dahi, hareket bir bloktu çünkü vücudun bir bölümü file üst kenar seviyesinin üstündeydi.

Kural 9.1, 14.1.1, 14.4.1

3.47

İki oyuncu topa blok yapmak istedi ancak hücum oyuncusu topu tiplendi. Blokçulardan birisi topa, bloktan yere inmişken ve tüm vücudu file üst kenar seviyesinin altındayken vurdu. Oyuncu topa tekrar vurduğunda, hakem “çift vuruş” hatası çaldı. Karar doğru muydu?

Karar

Karar doğrudur. Topa temas anında blokçunun vücudunun hiçbir bölümü file üst kenar seviyesinin üzerinde değildi. Bu nedenle hareket bir blok kabul edilmez ve ikinci temas bir “çift vuruş” dur.

Kural 9.1, 14.1.1, 14.4.1

3.48

Bir geri hat oyuncusu ön bölgeden sıçrayarak, top file üst kenar seviyesinin tamamen üzerindeyken hücum vuruşu yaptı. Rakip tarafta ise Libero bu topa blok yapmaya çalıştı. Baş hakem düdük çaldı ve ralli hücum yapan takım lehine verdi. Rakip takımın oyundaki kaptanı açıklama talebinde bulununca, baş hakem, kaptana Liberonun blok teşebbüsünün ilk gerçekleşen hata olduğunu söyledi. Karar doğru mudur?

Karar

Baş hakemin yorumu doğrudur. Hücum vuruşu, top file dikey düzlemini tamamen geçtiğinde ya da blokçu temas ettiğinde hata olur. Liberonun blok teşebbüsü, rakibin hücum vuruşunun tamamlanmasından önce gerçekleşen bir hareket olduğundan ilk yapılan hatadır.

Kural 19.3.1.3

BÖLÜM 4 : OYUN DURAKLAMALARI VE GECİKMELER

OYUNCU DEĞİŞİKLİKLERİ

4.1

Üç yedek oyuncu, oyuncu değiştirme bölgesine girdi. Talep yazı hakemi tarafından kabul edildikten sonra, koç sadece iki oyuncu değişikliği yapmaya karar verdi. Yardımcı hakemin izlemesi gereken uygulama nedir?

Karar

Bu durum herhangi bir gecikmeye neden olmadığı sürece kurallara uygundur. Bu nedenle yardımcı hakem sadece iki değişikliği gerçekleştirir.

Kural 15.10.2, 15.10.3a, 15.10.4, 16.1

4.2

Maçın üçüncü setinde, yedek oyunculardan biri oyuncu değiştirme bölgesine girerken diğeri ısınma bölgesini henüz terk etmişti ve oyuncu değiştirme bölgesine girmeye çalışıyordu. Mevcut kurallara göre kaç oyuncu değişikliğine izin verilir?

Karar

Oyuncu değişikliğinin talep edildiği an, oyuncuların değiştirme bölgesine girdikleri andır. Bu durumda yardımcı hakem sadece değiştirme bölgesine girip yapmış oyuncuyu kabul eder. İkinci değişiklik kurallara uygun olmadığından reddedilir.

Kural 15.10.3a, 15.10.3b, 15.11.1.3

4.3

Bir maçta takım bir oyuncuyu, oyuncu değiştirme bölgesine göndermek suretiyle, oyuncu değişikliği talebinde bulundu. Oyuncu, oyuna girmeye hazır olmadığından, talep reddedildi ve takıma geciktirme yaptırımı uygulandı. Yaptırım uygulanır uygulanmaz takım tekrar değişiklik talebinde bulundu. Takımın ikinci talepte bulunması kabul edilir mi?

4.4

Bir FIVB resmi müsabakasında koç, bir oyuncusunu, oyuncu değiştirme bölgesine göndererek oyuncu değişikliği talep etti. Yedek oyuncu, oyuncu değiştirme bölgesine yanlış "numara levhası" ile geldi. Oyuncu geri dönüp doğru levhayı almak istedi. Baş hakem geciktirme yaptırımı uyguladı ancak oyuncu değişikliğine de izin verdi.

Baş hakemin kararı doğru mudur?

4.5

Koç takımına oyuncu değişikliği işareti yaptı. Oyuna girmek üzere gelecek oyuncu, değişiklik bölgesinde hazır olabilmek için, ısınma bölgesinden koşmaya başladığı anda değişiklik talebi yardımcı hakem ya da yazı hakemi tarafından kabul edildi fakat oyuncu değişiklik bölgesine girdiğinde servis için düdük duyuldu. Küçük bir gecikme meydana geldiği için yardımcı hakem değişikliğe izin verdi.

Yardımcı hakemin kararı doğru mudur?

4.6

Bir maçta #8 numaralı oyuncu, oyuncu değiştirme bölgesine #10 numaralı tabela ile geldi. Koç ise #8 numaralı oyuncu ile #9 numaralı oyuncuyu değiştirmekte ısrar etti. Kısa bir tartışmadan sonra yardımcı hakem oyuncu değişikliğini reddetti ve takıma geciktirme yaptırımı uygulandı. Bu karar doğru mudur?

4.7

Bir maçta # 5 numaralı oyuncu sakatlandı ve istisnai olarak değiştirildi. İstisnai değişiklik yapıldıktan sonra aynı oyun duraklaması içinde koçu ilaveten kurallara uygun oyuncu değişikliği talebinde bulundu ve yardımcı hakemde bu talebi kabul etti.

Yardımcı hakemin oyuncu değişikliği talebini kabul etmesi doğru bir uygulama mıydı?

Karar

Oyuncu değişikliği talebi kurallara uygun olmadığı için kabul edilmedi. İlk talebi reddedildiğinden, takıma aynı duraklamada ikinci bir değişiklik talebinde bulunma hakkı verilmez. Aynı takım tarafından tekrar değişiklik talebinde bulunulabilmesi için en azından bir tamamlanmış ralli oynanmalıdır.

Kural 15.3.2

Karar

Hakemin kararı doğru değildir. FIVB Dünya ve Resmi Müsabakalarında oyuna girecek oyuncu, oyuncu değiştirme bölgesine doğru numaralı levha ile girmelidir. Bu nedenle takımın talebi reddedilmeli ve geciktirme yaptırımı uygulanmalıdır.

Kural 15.10.3a, 16.1.1, 16.2

Karar

Yardımcı hakemin kararı doğru değildi, oyuncu değişikliğine izin verilmemeliydi. Hakem bu durumda ihtiyatlı olmalıdır. **Kural 15.10.3'** e göre asıl talep oyuna girecek oyuncunun, oyuncu değiştirme bölgesine girmesidir. Eğer yedek oyuncu, oyuncu değiştirme bölgesine geç gelerek bir sonraki rallinin başlamasında bir gecikmeye neden oluyorsa, değişiklik gerçekleştirilmez ve takım "geciktirme" yaptırımı ile cezalandırılır.

Kural 15.10.3, 16.2

Karar

Karar doğrudur. #8 numaralı oyuncu ile #10 numaralı oyuncunun değişebilmesi kurallara uygundur. Ancak koç #8 numaralı oyuncu ile #9 numaralı oyuncuyu değiştirmekte ısrar etmiştir. Oyuncu hatalı numara tabelası ile geldiği ve oyunun gecikmesi sebebiyle doğru bir kararla takım geciktirme yaptırımı ile cezalandırılmıştır.

Kural 16.1.1, 16.2

Karar

Karar doğrudur. Takımın sakatlanan #5 numaralı oyuncusu, sakatlandığı ve kurallara uygun oyuncu değişikliği hakkı olmadığı için mecburen istisnai olarak değiştirildi.

Bu olayda, istisnai oyuncu değişikliğinin yapıldığı oyun duraklamasında takımın koçunun herhangi bir oyuncu değişikliği talebi olmamıştı bu nedenle koçun halen kurallara uygun oyuncu değişikliği talebinde bulunma hakkı vardı. Sonuç olarak, istisnai değişiklik ve kurallara uygun oyuncu değişikliği aynı oyun duraklaması içinde birbiri ardına yapılabilir.

Kural 15.7

4.8

A Takımının #6 numaralı oyuncusu maçtan diskalifiye edilir. Diskalifiye edilen #6 numaralı oyuncu, oyuncu değişikliği hakkı bulunduğu için yedekte bulunan #7 numaralı oyuncu ile kurallara uygun olarak değiştirilir. Bu değişiklik takımın setteki birinci oyuncu değişikliğidir ve takım oturma sırasında üç oyuncu daha oturmaktadır. Bir sonraki ralli esnasında oyuna giren #7 numaralı oyuncu oyuna devam edemeyecek şekilde sakatlanır. Bu durumda, baş hakem sakatlanan #7 numaralı oyuncunun yerine kenardaki üç oyuncudan birisinin istisnai oyuncu değişikliği yapılarak oyuna girmesine izin verir.

Karar doğru mudur?

4.9

Resmi ısınma esnasında takımın pasörü oynayamayacak şekilde sakatlanır. Sakatlanan oyuncu pozisyon kâğıdında takımın başlangıç servisini atacak oyuncu olarak yazılmıştır. Hakem oyuncu değişikliği için koça izin verir. Sakatlanan oyuncu pozisyon kâğıdına yazıldığından oyuncu değişikliğinden önce oyuna girme zorunluluğu var mıdır?

4.10

A-7'nin takım sırasında olması gerekirken oyunda olduğu fark edildi. A takımı izin verilen altı oyuncu değişikliği hakkını da kullanmıştı. Takımın kurallara uygun oyuncu değişikliği hakkı kalmadığına göre, hakemlerin izlemesi gereken doğru uygulama nedir?

4.11

B Takımı beş oyuncu değişikliği hakkını kullanmıştı, iki B takımı oyuncusu oyuncu değiştirme bölgesine girdi. Yardımcı hakemin doğru uygulaması ne olmalıdır?

Karar

Kural 15.8 "Oyundan çıkarılan veya diskalifiye edilen bir oyuncu kurallara uygun oyuncu değişikliği ile değiştirilmelidir. Bu mümkün değilse takım eksik ilan edilir" demektir. Bu durumdaki ilk uygulama kurala uygun olarak yapılmış ve diskalifiye edilen #6 numaralı oyuncu #7 numaralı oyuncu ile kurallara uygun oyuncu değişikliği yapılarak değiştirilmiştir. Değişiklik tamamlandıktan sonra A Takımının takım sırasındaki tüm oyuncularını oyuna girebilecek durumdadır. Daha sonra ikinci olarak sakatlanma olur ve #7 numaralı oyuncu, oyuna devam edemeyecek şekilde sakatlanır. Bu durumda #7 numaralı oyuncu öncelikle kurallara uygun oyuncu değişikliği ile değiştirilmeli ancak eğer böyle bir değişiklik mümkün olamıyorsa o zaman istisnai oyuncu değişikliği yapılarak değiştirilmelidir.

Kural 15.7, 15.8

Karar

Hayır. Hakemin sakatlanan oyuncunun kurallara uygun oyuncu değişikliğiyle değiştirilmesine izin vermesi doğru bir karardır. Pozisyon kâğıdının yardımcı hakeme veya yazı hakemine teslim edilmesinden sonra Libero değişiklikleri dışındaki değişiklikler sadece kurallara uygun oyuncu değişikliği prosedürü ile yapılabilir. Bir sette bir takıma 6 oyuncu değişikliğine kadar izin verilir.

Kural 7.3.2, 7.3.4

Karar

A takımı diziliş hatası yapmıştır. Yapılması gereken uygulama Kural 15.9.2'de verilmiş olup aşağıdaki sıra ile uygulanmalıdır.

- A takımına ralli kaybettirilir ve B takımı bir sayı ve servis atma hakkı kazanır.
- Oyuncu değişikliği düzeltilir. A-7 oyundan çıkarılır ve doğru oyuncu oyun alanına alınır. Bu düzeltme, bir oyuncu değişikliği olarak sayılmaz.
- A-7 kural dışı olarak oyundayken "A" takımı tarafından alınan tüm sayılar silinir ancak rakibin sayıları aynen kalır.
- "A" takımına başka ceza verilmez.

Kural 15.9.2

Karar

B takımının beş oyuncu değişikliği hakkını kullanması nedeniyle, talep, altıncı oyuncu değişikliği için geçerlidir. Yardımcı hakem, koça sadece bir oyuncu değişikliği yapabilmesinin mümkün olduğunu hatırlatmalı ve hangi oyuncuyu değiştireceğini sormalıdır.

Gecikme olmadığı için, diğer oyuncu değişikliği talebi herhangi bir yaptırım uygulanmaksızın reddedilecek ve kurallara uygun olmayan duraklama talebi olarak müsabaka cetveline kaydedilecektir.

Kural 15.5, 15.6, 15.11, 16.1

4.12

ABD'deki Ulusal Şampiyonada çok güçlü iki takım oynuyordu. R-2 ve R-5 çok güçlü hücum oyuncularındı. Bir sette R-5 oyuncu değişikliğiyle çıkarılır ve sonra tekrar oyuna geri döner. Setin sonlarına doğru R-5 ön oyuncu olarak oynayamayacak şekilde sakatlanır ve istisnai oyuncu değişikliğiyle değiştirilmesi gerekir.

Koç, R-5'in ciddi bir şekilde sakatlanıp yerde yattığını görür ve hemen Liberosuna R-2 nin yerine oyuna girmesini işaret eder. R-5'in muayenesi yapılırken R-2 oyundan çıkar ve yerine Libero oyuna girer. Bu durumda libero arka bölgede oyunda, R-2 ise takım sırasındadır. Daha sonra yapılan muayene neticesinde R-5'in oyuna devam edemeyeceği belirlenir. Bunun üzerine koç sakatlanan R-5'in yerine, istisnai değişiklikle R-2'yi oyuna almak istediğini belirtir. Birbirini takip eden bu oyuncu değişiklikleri kurallara uygun mudur?

4.13

Koç iki oyuncu değişikliği talebinde bulundu. Yazı hakemi taleplerin uygunluğunu kontrol ederken ilk talebin kurallara uygun değerinin ise uygun olmadığını belirledi.

Yardımcı hakemin doğru uygulaması ne olmalıydı?

4.14

Bir takım oyuncu değişikliği talep etti. Oyuncu değişikliği işlemi tamamlandıktan sonra yazı hakemi oyuncu değişikliğinin "kurallara uygun olmadığını" bildirdi. Bunun üzerine yardımcı hakem oyuncu değişikliğini yaptırmadı.

Sonrasında takımın oyundaki kaptanı, yardımcı hakeme, oyuncu değişikliğinin hatalı olduğunu konusunda aynı görüşte olmadığını bildirdi. Yardımcı hakem müsabaka cetvelini kontrol ettiğinde, ilk oyuncu değişikliğinin aslında "kurallara uygun olduğunu" fark etti ve oyuncu değişikliğini "yeniden yaptırdı". Bu durum hakemler için çok sıkıntı vericiydi. Böyle bir durumda Yardımcı hakem ne yapmalıdır?

4.15

A Takımının oyuncusu, oyuna girmeye hazır olarak oyuncu değiştirme bölgesinde duruyordu. Buna karşın sahadaki değişecek oyuncu, oyundan çıkmayı reddetti. Baş hakem bu durumun bir geciktirmeye neden olduğuna hükmetti ve takıma geciktirme yaptırımı uyguladı. Bununla birlikte oyuncu değişikliğine de izin verdi. Bu doğru mudur?

Karar

Bu değişiklikler kurallara uygun değildir. R-5 sakatlandığı anda R-2 oyun alanında olduğu için bu iki oyuncu kurallara uygun olarak değiştirilmez. Sakatlanan R-5 set içinde daha önce oyundan çıkıp tekrar oyuna girdiği için kurallara uygun değişiklik hakkı olmadığından istisnai olarak değiştirilmelidir. (Koç, sakatlanan oyuncu için; sakatlanma anında oyun alanında olmayan, Libero ile yer değişen veya Libero dışındaki herhangi bir oyuncu ile istisnai değişiklik yapma talebinde bulunabilir.)

Koç tarafından yapılan diğer uygulamalar istisnai değişiklikten sonra yapılmalıdır.

Kural 15.7

Karar

Yardımcı hakem kurallara uygun oyuncu değişikliği talebine izin verip değişikliği yaptırır. Kurallara uygun olmayan talepler, değişiklik sırasına bakılmaksızın reddedilir.

Kurallara uygun olmayan bir oyuncu değişikliği talebi "geciktirme" ile cezalandırılır. Eğer geciktirme ilk kez yapıldıysa sadece geciktirme uyarısı verilir ancak bundan sonraki geciktirmeler cezalandırılır.

Kural 15.6, 16.1.3

Karar

Yardımcı hakemin yaptığı uygulama doğru olmakla beraber böyle bir durumda, yardımcı hakemin karar vermeden önce mutlaka müsabaka cetvelinden durumu kontrol etmesi gerekirdi.

Bir hakemin "gerçeklere" dayanarak karar vermesi çok önemli bir konudur. Verilmiş olan kararların değiştirilmesi, maç için çok ters bir atmosfer yaratabilir. Böyle bir durum, oyuncular ve seyirciler üzerinde hakemlere karşı güvensizliğe ve muhalif davranışlara yol açabilir.

Karar

Evet, baş hakemin kararı doğrudur. Yedek oyuncunun hazır olmadığı durumda izlenecek uygulama oyuncu değişikliğinin reddedilmesi ve takıma geciktirme yaptırımı uygulanmasıdır.

Bununla birlikte, bu durum için geciktirmeye neden olan yedek oyuncu değil, sahadaki oyuncudur. Hakem oyuncu değişikliğine izin vererek kuralları ve kuralların ruhunu iyi bildiğini göstermiştir.

Kural 16.1.1, 23.2.3

4.16

Setin başında pozisyon kontrolü sırasında, yardımcı hakem pozisyon kâğıdı ile A Takımının sahadaki dizilişi arasında bir uyumsuzluk fark etti. Bir numaralı pozisyonda, pozisyon kâğıdında kayıtlı olan #7 numaralı oyuncu yerine sahada #5 numaralı oyuncu vardı. Bunu takımın koçuna iletti ve koç sahadaki mevcut dizilişle oyuna başlamak istedi. Bu nedenle sayılar 0-0 iken bir oyuncu değişikliği yapıldı. Değişiklik, oyuncular değişikliği bölgesine gelerek gerçekleştirilmedi ancak sadece müsabaka cetveline kaydedildi. Bu sırada Libero, #5 numaralı oyuncuyla yer değiştirdi. Üç tur sonra, Libero dört numaralı pozisyona geldiğinde, yerine #7 numaralı oyuncu girdi. Koç #7 numaralı oyuncunun #5 numaralı oyuncu ile oyuncu değişikliği için değişiklik talebinde bulundu. Değişiklik gerçekleştirildikten sonra, baş hakem bu değişikliğin zaten sayılar 0-0 iken gerçekleştiğini ve hata olduğunu fark etti. Oyun kaptanı ile kısa bir tartışmanın ardından, ikinci "gerekti olmayan" değişikliği iptal etti. Oyun bir yaptırım uygulanmaksızın devam etti. Bu doğru bir işlem midir?

4.17

Takımın #6 numaralı oyuncusu, oyuna girmeye hazır olarak oyuncu değişikliği bölgesine girdi. Yazı Hakemi de korna çalarak değişik talebini kabul etti. Ancak takımın koçu tam bu esnada değişiklikten vazgeçerek oyuncusunu ısınma bölgesine gönderdi. Değişiklik yapılmalı mıydı? Hakemlerin uygulaması gereken doğru prosedür nedir?

4.18

Baş Hakemin servis düdüğünden sonra bir yedek oyuncu değişikliği bölgesine girdi. Yazı Hakemi değişikliği kabul etmedi ve oyun durmadı. Ralli bittikten sonra Yardımcı Hakem, Yazı Hakeminden müsabaka cetvelinde kurallara uygun olmayan duraklama talepleri için bulunan kutuya işaret koymasını istedi. Bu doğru bir uygulama mıdır?

Karar

Hakemlerin oyuncu değişikliğini iptal etme kararları doğrudur. Sorun şudur ki setin başındaki bu değişiklik, iki oyuncu tarafından prosedüre uygun olarak gerçekleştirilmemiştir ve buna bağlı olarak koç ve oyuncular buna dikkat etmemiş ve oyunu gereksiz yere durdurmuşlardır. Oyun birkaç dakika durduğundan, takıma geciktirme yaptırımı uygulanmalıdır.

Bu durum, koçun yanlış anlaşılmalara giderek üzere el işareti vermek zorunda olduğu bir durumdur.

Karar

Oyuncu değişikliği talebi doğrudur ve Yazı Hakemi tarafından korna çalınarak kabul edilmiştir. Talep olduğu için oyun durmuştur. Değişikliğin yapılması zorunlu değildir ancak değişiklik prosedürü gecikmeye sebep olduğu için geciktirme yaptırımı ile cezalandırılmalıdır.

Kural 15.10.3a, 15.10.3c, 16.1.1

Karar

Yardımcı Hakemin uygulaması doğrudur. Bu durum müsabaka cetveline kaydedilmesi gereken tipik bir kurallara uygun olmayan duraklama talebidir. Eğer kurallara uygun olmayan duraklama talebi tekrarlanırsa, geciktirme yaptırımı uygulanmalıdır.

Kural 15.11.2, 16.1.1

4.19

Baş Hakem servis düdüğünü çaldığı anda bir yedek oyuncu değişiklik için değişiklik bölgesine yaklaşmaktaydı. Yazı Hakemi, Baş Hakemin düdüğünü fark edemedi ve değişiklik için kornayı çaldı. Ancak yedek oyuncu geç kalmış olduğunu fark etti ve takım sırasına geri döndü. Oyun durdu ve sahada bulunan ve değiştirilecek olan oyuncu, değişiklik bölgesine gitti. Bu durum için hakemlerin izleyeceği doğru prosedür ne olmalıdır?

4.20

Baş Hakem servis düdüğünü çaldığı anda bir yedek oyuncu değişiklik için değişiklik bölgesine yaklaştı fakat değişiklik bölgesine girmedi. Yazı Hakemi, Baş Hakemin düdüğünü fark edemedi ve değişiklik için kornayı çaldı. Ancak yedek oyuncu geç kalmış olduğunu fark etti ve takım sırasına geri döndü. Oyun durmadı. Ralli sona erdiğinde Yardımcı Hakem, Yazı Hakeminden müsabaka cetveline kurallara uygun olmayan duraklama talebini işaretlemesini istedi. Yardımcı Hakemin davranışı doğru mudur?

4.21

A Takımın #6 numaralı oyuncusu müsabaka cetvelindeki takım listesinde yazılı değildi. Bu oyuncu resmi ısınmada yer aldı ve maç boyunca takımının ısınma bölgesinde bulundu. Maçın üçüncü setinde başka bir oyuncunun yerine oyuna girdi. Oyuncunun müsabaka cetvelinde kayıtlı olmadığı bir ralli sonra yazı hakemi tarafından fark edildi ve oyun durduruldu. Hakemler değişikliği düzeltip A takımının #6 numaralı oyuncusunun oyunda olduğu süre boyunca kazandığı sayıları iptal ettiler. B takımı sayı ve servis atma hakkı kazandı. Bu doğru prosedür müdür?

Karar

Baş hakem ralliyi durdurmak zorunda kalmıştır. Gerçek bir oyuncu değişikliği talebi olmamasına rağmen oyun, değiştirileceğini düşünen sahadaki oyuncu tarafından geciktirilmiştir ve geciktirme yaptırımı uygulanması gerekmektedir. Servis atacak takım, geciktirme yaptırımının sonucuna göre belirlenmelidir.

Eğer Baş hakem ralliyi durdurmamış ve servis atılmış olsaydı, o zaman oyuncu değişikliği için değişiklik bölgesine giden oyuncu pozisyon hatası yapmış olabilirdi.

Yeni oyuncu değişikliği sisteminde, Yazı hakeminin çok dikkatli olması gerekmektedir. Bu olayda hata, gerçekten bir oyuncu değişikliği talebi olmamasına rağmen kornayı çalan Yazı Hakeminindir.

Kural 15.11.2, 16.1.1

Karar

Oyun durmadığı ve hata Yazı Hakemi tarafından yapıldığı için bu olay ne bir kurallara uygun olmayan duraklama talebi ne de bir geciktirme olarak değerlendirilemez. Bu nedenle Yardımcı Hakem hatalıdır.

Kural 15.10.3a, 15.10.3c

Karar

Genel olarak oyuna katılmak isteyen tüm oyuncular, müsabaka cetvelindeki takım listesinde kayıtlı olmak zorundadırlar. Bu listeleri kontrol edip imzaları ile onaylamak koç ve takım kaptanının görevidir.

Listede kayıtlı olmayan bir oyuncu için değişiklik talebi reddedilmeli ve geciktirme yaptırımı uygulanmalıdır.

Maçta oynamış olan kaydedilmemiş oyuncular tespit edilir edilmez, derhal oyun alanından çıkarılmalıdır. Kayıtlı olmayan oyuncunun oyunda kaldığı süre boyunca takımının kazandığı tüm sayılar iptal edilmeli, rakibine bir sayı ve servis atma hakkı verilmelidir.

Yazı hakemi, kayıtlı olmayan oyuncunun oyuna girmesi esnasında yeterince dikkatli davranmamış olsa da asıl hata takım tarafından yapılmıştır.

Eğer hata set bittikten sonra fark edilmiş olsaydı A takımı seti, maç bittikten sonra fark edilmiş olsaydı A takımı maçı kaybetmiş olacaktı.

Kural 4.1.3, 4.2.2, 5.1.1, 5.2.2, 15.9.2

4.22

Bir duraklama esnasında servis karşılayan takım oyuncu değişikliği talebinde bulundu. Aynı duraklama esnasında "B" takımına bir ihtar verildi ve "A" takımı bir sayı ve servis atma hakkı kazandı. Bunun üzerine "A" takımı bir değişiklik talebinde daha bulundu. Bu mümkün müdür?

4.23

Yardımcı hakem başlangıç dizilişlerini kontrol ederken Liberonun numarasının pozisyon kâğıdında başlangıç dizilişinde yazılı olduğunu fark etti. Yardımcı hakem koçtan pozisyon kâğıdını düzeltmesini istedi ve durumu yazı hakemine bildirdi. Daha sonra maç başladı. Prosedür doğru muydu?

Karar

İki oyuncu değişikliği arasında tamamlanmış bir ralli olmadığı için bu mümkün değildir. Tamamlanmış ralli bir sayı kazanılması ile sonuçlanan oyun hareketleri dizisidir. İhtar nedeni ile kazanılmış bir sayı tamamlanmış bir ralli olarak kabul edilemez ve sonuç olarak aynı oyun duraklaması esnasında ikinci oyuncu değişikliği talebi kurallara uygun değildir.

Kural 15.2.2

Karar

Liberonun başlangıç dizilişinde oyun alanında olmasına izin verilmez ve karışıklık giderilene kadar oyun alanını terk etmelidir. Normal olarak, tabii ki, pozisyon kâğıdındaki numaralarda değişiklik yapılamaz. Bu olayda yardımcı hakem koçtan yeni ve doğru pozisyon kâğıdını istemelidir. (bu durumda sadece yanlışlıkla Liberonun numarasının yazıldığı yer değiştirilebilir.) Yardımcı hakem doğru pozisyon kâğıdı ile kontrolünü yaptıktan sonra Liberoya oyun alanına girmesi için izin verebilir.

Kural 7.3.5.2

MOLALAR VE TEKNİK MOLALAR

4.24

Maç esnasında skor 6:6 iken "B" takımı yanlış oyuncusunun servisi sonucunda iki sayı kazanır ve skor 8:6 olur. Hakemler teknik mola verirler ve yanlış oyuncu teknik moladan sonra da servis atmaya devam eder. Takımı iki sayı daha kazanır ve skor 10:6 olur. Bu anda yazı hakemi #5 numaralı oyuncunun bir süredir dönüş hatası yapmış olarak servis attığını belirler. Baş hakem kuralı uygular ve rakibe bir sayı ve servis atma hakkı verilir ve "B" takımının dönüş hatası yaptığı süreçte aldığı sayılar iptal edilir. "B" takımının pozisyonu düzeltildikten sonra oyuna devam edilir. Takımlardan biri 8'inci sayıya ulaştığında hakemler tekrar teknik mola vermezler.

4.25

B Takımı 7:4 önde iken bir sayı daha kazanır ve skor 8:4 olur. A Takımının koçu mola talep eder. Otomatik olarak Teknik Mola uygulanmış olduğundan Yardımcı Hakem bu talebi reddeder. Bu uygulama doğru mudur?

Karar

Karar doğrudur. Teknik molaların amacı TV de pozisyonların tekrarı, analizlerin yapılması ve reklamlardır. Bunların çoğu da önceden belirlenip anlaşmaya bağlanmıştır.

Daha önce hatalı da olsa ilk teknik mola 8 inci sayıda verildiği için ikinci bir teknik mola verilebilmesi için 16 ncı sayıya ulaşılmış olması şarttır.

Kural 15.4.1

Karar

Teknik mola B Takımı 8 inci sayıya ulaştığı zaman otomatik olarak verildiğinden ve Teknik Molalar oyun duraklamalarından önce verilmesi gerektiğinden Yardımcı Hakemin mola talebini reddetmesi doğrudur. Eğer A Takımının koçu Teknik Moladan sonra mola almak isterse tekrar talep etmelidir.

Kural 15.4.2

KURALLARA UYGUN OLMAYAN DURAKLAMA TALEPLERİ

4.26

“A” takımının koçu setin sonuna doğru bir oyuncu değişikliği talebi girişiminde bulundu. Yedek oyuncu koçun seslenmelerini duymadı değişiklik bölgesine gelmekte gecikti. Yazı hakemi kornaya bastı ve oyun durdu fakat baş hakem servis düdüğünü çalmıştı. Baş hakem ralliyi iptal ederek geciktirme uyarısı verdi ve o esnada oyuncu değiştirme bölgesinde bulunan oyuncunun geri gitmesini işaret etti. Bunun ardından hakemlerle bir tartışma yaşandı. Bundan sonra “B” takımı, mola ve ardından oyuncu değişikliği talebinde bulundu. Hemen sonrasında “A” takımı da oyuncu değişikliği talebinde bulundu ve bu kez talep uygun görüldü. Oyun devam etti ve “A” takımı setle birlikte maçı da kazandı. Baş hakem kuralları doğru uygulayabildi mi?

4.27

“B” takımı iki mola hakkını da kullanmıştır. Daha sonra set içinde takımın oyundaki kaptanı üçüncü mola talebinde bulunur ve bu talep yardımcı hakem tarafından kabul edilir. Üçüncü molanın verilmesinden hemen sonra yazı hakemi bunun takımın üçüncü molası olduğunu fark eder ve yardımcı hakeme bildirir. Hakemler için doğru uygulama nedir?

4.28

Maç esnasında bir yedek oyuncu, baş hakemin servis düdüğünü çalmasından hemen sonra oyuncu değiştirme bölgesine girdi. Yazı hakemi kornaya bastı ve oyun durdu.

Baş hakem durumun farkına vardı ve elleriyle işaret ederek talebi reddetti. Bu anda oyuna girecek ve çıkacak oyuncuların her ikisi de oyuncu değişikliği yapmak üzere oyuncu değiştirme bölgesine gidip değişiklik için pozisyonlarını aldı.

Baş hakem takıma servisi atması için ısrar etti. Servis vuruşu yapıldığı anda yardımcı hakem servis atan takımın oyun alanında yedi oyuncusu olduğu için düdük çaldı ve pozisyon hatasını işaret etti. Baş ve yardımcı hakem arasındaki kısa bir görüşmeden sonra, baş hakem servis için tekrar işaret verdi. Bu karar doğru mudur?

Karar

Baş hakem kuralı doğru uygulayamadı. İlk olayda değişiklik talebinin reddedilmesi ve verilen geciktirme uyarısı doğrudur. Geciktirme uyarısından sonra “B” takımının koçunun mola ve oyuncu değişikliği talebi de kurallara uygundur.

“B” takımının molasından sonra, “A” takımı tarafından yapılan son oyuncu değişikliği talebi kurallara uygun olmayan bir taleptir. Bir takımın, müteakip oyuncu değişikliği talebine, bir tamamlanmış ralli oynandıktan sonra izin verilmelidir.

Önceden, kurallara uygun olmayan bir talepte bulunulmamış olması şartı ile takımın yaptığı son oyuncu değişikliği talebinin ceza verilmeden reddedilmesi gerekirdi.

Kural 15.3.1, 15.3.2, 15.10.3, 15.11.1.3, 16.1.1, 16.1.2, 25.2.2.6

Karar

Üçüncü mola talebi uygun olmayan bir taleptir ve ceza verilmeksizin derhal reddedilmesi ancak müsabaka cetveline de kaydedilmesi gerekirdi.

Bu olayda, baş hakeme hata bildirildi ve mola derhal sona erdirildi. Baş hakem “B” takımının oyundaki kaptanını bilgilendirdi ve bu hareketin oyunu etkilemesi ve geciktirmesi nedeniyle takımı geciktirme yaptırımı ile cezalandırdı.

Kural 15.11.1.4, 16.1.5, 25.2.2.6

Karar

Bu olay kurallara uygun olmayan talebe tipik bir örnektir.

Oyuncu değişikliği talebi reddedilmeli ve duraklama uzatıldığı ve karışıklık meydana geldiği için takıma geciktirme yaptırımı uygulanmalıydı. Eğer bu yaptırım geciktirme ihtarı değilse servis tekrarı verilmiş olmalıydı.

Kural 15.11.1.1

Yardımcı hakemin servis atan takımın pozisyon hatalarıyla ilgili karar vermeye ne hakkı ne de sorumluluğu vardır. Yardımcı hakem böyle bir durumda düdük çalarsa ralli mutlaka tekrar ettirilmelidir.

Kural 15.11, 23.3.2.3a, 24.3.2.2, 25.2.2.6

SAKATLANMALAR

4.29

Oyun esnasında, bir oyuncunun burnuna bloktaki takım arkadaşının dirseği çarptı ve burnu kanadı. Koçu oyuncu değişikliği talep etti. Ancak oyuna girecek oyuncu yazı hakemi masasına eşofmanlarıyla geldi.

Hakemin doğru uygulaması ne olmalıdır?

4.30

Pasör savunma yaparken dizinden sakatlandı. Koçlar oyuncunun yanına geldiğinde, pasör zemine uzanmış bir şekilde sahada kalmıştı. Takımın doktoru sakatlığı kontrol etti. Yaklaşık iki dakikalık tedaviden sonra oyuncunun tekrar oynayabileceğini bildirdi. Oyuncunun oyuna devam etmesi üzerine hakem maçın başlaması için düdüğü çaldı.

Baş hakemin kararı doğru mudur?

4.31

Bir takım bir sette beş oyuncu değişikliği hakkını kullanmıştı. Sete başlamış olan oyuncularından biri oyun dışına çıktı ve tekrar oyuna döndükten sonra sakatlandı. Sakatlanan oyuncu istisnai değişiklikle değiştirildi. Baş hakem bu istisnai değişikliğin takımın altıncı oyuncu değişikliği olduğuna ve takımın bu sette başka bir oyuncu değişikliği yapma hakkının olmadığına karar verdi. Koç kuralların yorumu ile ilgili soru sordu. Kuralların doğru yorumu nedir?

4.32

Ralli esnasında bir oyuncu kanamalı bir şekilde sakatlandı. Rallinin sonunda baş hakem oyuncuyu çağırarak, kanayan bir yarayla oyuna devam etmek yasak olduğundan kanamanın durması için hemen tıbbi yardım alması gerektiğini söyledi. Tedavi bir dakika kadar sürdü. Kanama durdurulduktan sonra oyun devam etti.

Baş hakemin uygulaması doğru mudur?

Karar

Oyuncu değişikliklerinin önceden planlanmadığı bu gibi durumlarda hakemler mutlaka yetkilerini kullanmalıdırlar. Oyuna girecek oyuncuya ceza verilmeden eşofmanını çıkarması ve oyuna girmesi için makul bir süre verilmesi gerekir. Dikkat edilmesi gereken diğer konu da bir sakatlanma olduğu anda oyuncunun kanaması varsa, oyuncu, kanaması durduruluncaya kadar, kurallara uygun oyuncu değişikliği ile veya Libero değişimi ile oyundan alınmalı ve oyuncunun formasındaki kan temizlenmelidir.

Kural 4.4, 15.5, 15.10.2, 15.10.3, 17.1.1

Karar

Hakemin uygulaması doğrudur. Eğer önemli bir sakatlanma meydana gelirse, baş hakem oyunu derhal durdurmalı ve doktorun ve/veya sağlık ekibinin oyun alanına girmesine izin vermelidir. Eğer sakatlık ciddi ve ağır ise, oyuncunun en az bir ralli için saha dışına alınması gerekir.

Prensip olarak, bir sakatlanmada baş hakem tarafından oyuncu değişikliği istenilmeden önce, sakatlanan oyuncuya ve/veya takım doktoruna, sakatlık durumunun belirlenebilmesi (oyuna devam edip edemeyeceği) için makul bir süre verilmelidir. Sakatlanarak oyunu terk eden bir oyuncu kurallara uygun oyuncu değişikliği ile değiştirilmelidir. Eğer bu mümkün değilse istisnai değişiklik yapılmalıdır.

Kural 15.7, 17.1.2

Karar

Sakatlanmış oyuncu, istisnai değişiklik vasıtasıyla değiştirilebilirdi. Koç, sakatlanma anında, Libero ve Libero ile değişen oyuncu haricinde, oyunda olmayan oyuncularından herhangi birisini seçebilir ve sakatlanan oyuncuyla istisnai değişiklik yapabilirdi. İstisnai değişiklik, kurallara uygun altı oyuncu değişikliğinden biri olarak sayılmaz.

Kural 15.1, 15.6, 15.7

Karar

Sakatlığın önemine bakılmaksızın kanayan bir yarayla oynanmasına izin verilmez. Hakemler sakatlığı fark eder etmez oyunu durdurmalı ve oyuncuya tıbbi yardım almasını söylemelidirler. Takım oyuncuyu değiştirmek zorunda değildir. Bu nedenle, baş hakemin geciktirme yaptırımını uygulamaması ya da takıma duraklama talebinde bulunmasını söylememesi kabul edilebilir bir uygulamadır.

FIVB Sağlık Komisyonunun Kararı

UYUNDAKİ GECİKTİRMELER

4.33

Maçın üçüncü setinin başlamasından önce, hakem takımların oyun alanındaki yerlerini almaları için işaret verdi. Bir takım tepki vermedi. Çok yavaş bir şekilde hareket edince, baş hakem geciktirme uyarısı verdi. Bundan sonra takım sahadaki yerini aldı. Baş hakemin davranışı uygun bir hareket miydi?

4.34

Kazanılan bir ralliden sonra oyuncular bir araya toplanıp bir sonraki ralli için stratejilerini tartıştılar. Baş hakem oyuncuların normal pozisyonlarını almalarına yetecek kadar bir süreye izin verdi ve sonrasında düdük çaldı ve servis atmaya hazır olmadıkları için takımı geciktirme uyarısı ile cezalandırdı. Baş hakemin kararı doğru mudur?

4.35

Bir oyuncu, takım arkadaşlarından birinin attığı plonjonun zeminde oluşturduğu ıslak bölge nedeniyle oynamayı reddeder. Hakemin doğru uygulaması ne olmalıdır?

4.36

İki set arasında takımın bütün mensupları soyunma odalarına gittiler ve 5 dakika sonra sahaya döndüler. Baş hakem geciktirme yaptırımı uyguladı ve maç devam etti. Hakemlerin davranışı uygun muydu?

Karar

Evet, baş hakemin kararı doğrudur. Takımların oyun alanındaki pozisyonlarını almaları için davet edilmeleri gerekir. Eğer gelmezlerse, baş hakem o takıma sarı kartı bilekte göstererek geciktirme uyarısı vermelidir ve geciktirme yaptırımı müsabaka cetveline kaydedilir. Eğer takım hala oyun alanına gelmediyse kırmızı kart ile geciktirme ihtarı verilmelidir. Eğer buna rağmen takım oyun alanındaki yerini almadıysa bu durum takımın oynamayı reddetmesi olarak değerlendirilir ve takımın maçta hazır bulunmadığı ilan edilip ceza olarak da maç kaybettirilir. Böyle bir durumda Skor 0:3 ve setlerde 0-25, 0-25, 0-25 olarak kayıt edilir.

Eğer bir moladan sonra, bir takım oyun alanına geç dönüyorsa aynı prosedür uygulanmalıdır.

Kural 6.4.1, 16.1

Karar

Hakem doğru karar vermiştir. Hakemin, oyuncuların bir sonraki oyun için pozisyonlarını almalarına yetecek makul bir süreden daha fazlasına izin vermek gibi bir zorunluluğu yoktur. Hakem böyle bir durumu iyice muhakeme etmelidir. Hakem, uygun şekildeki sevinme ve kutlamalara izin vermeli, ancak oyunun geciktirilmesine izin vermemelidir.

Kural 16.1.2, 16.1.5.

Karar

Hakemin birçok olguyu dikkate alması gerekir. “*Hızlı siliciler*” zemindeki ıslaklığı silmelidir. Oyuncular ayrıca zemini silmek için kendi havlularını da kullanabilirler. Kontrol Komitesi bulunan maçlarda eğer ıslaklık büyükse, sıcaklık 25 derece santigrat ın ve nem % 61’ in üzerindeyse Oyun Jürisi yardımcı hakeme ek siliciler kullanma yetkisi verebilir. Diğer yandan maçın kontrolü daima baş hakemin elindedir. Eğer Kontrol Komitesi yoksa ve hakem ek zemin silicisine ihtiyaç olduğuna kanaat getirirse, tercihini bu yönde kullanabilir.

Sonuç olarak eğer takım oynamayı reddediyorsa, hakem takıma geciktirme ya da hazır bulunmama cezası verebilir.

Kural 1.5, 5.1.2.2, 6.4.1, 16.2

Karar

İlk olarak takım mensuplarının hakemlerden izin almadan müsabaka alanını terk etmelerine müsaade edilmez. Yine de iki buçuk dakika sonra yardımcı hakem giderek, takıma “oyun alanında hazır bulunmadıklarının” ilan edilmemesi için derhal oyun alanına dönmeleri konusunda hatırlatmada bulunmalıdır. Oyun alanına döndükleri zaman baş hakem geciktirme yaptırımı uygulamalıdır.

Kural 4.2, 6.4.1, 6.4.2, 18.1

HARİCİ MÜDAHALE

4.37

Oyun esnasında seyirciler ralli bitiminden sonra oyun alanına girdiler ve hakemlerin kararlarına itiraz ederek maçı engellediler.

Karar

Baş hakem maçı durdurmalı ve organizatör ya da Kontrol Komitesi'nden düzeni yeniden sağlamak için tedbir almalarını istemelidir. Bu duraklama müsabaka cetveline kaydedilmelidir.

Kural 17.2, 17.3

4.38

Set esnasında oyunculardan biri ile televizyon kamerası arasında bir problem oldu. Oyuncu servis atarken oyun sahasının sonundaki televizyon boom kolu aşağıya doğru sallandı ve servisçiye çarptı. Oyuncu bu müdahaleye rağmen servis hareketine devam etti ve servis atışını yaptı ve de top rakip oyun alanına gitti ve ralli devam etti.

Baş hakem oyunu durdurmadı ve tekrar ettirmedi ve de takımın herhangi bir protestosu olmadı.

Baş hakemin verdiği karar doğru muydu?

Karar

Maç çok çekişmeli olduğu için büyük bir ilgi görmüş ve heyecanlı bir kalabalığın maçı izlemesi nedeniyle bu olay meydana gelmiş baş hakem de bu durumda doğru karar vermiştir. Bununla birlikte, başka durumlarda baş hakem ralliyi tekrarlatmayı dikkate almalıdır.

BÖLÜM 5: LIBERO

5.1

Bir maçın başında koç başlangıç dizilişini teslim etti. Yardımcı hakemin dizilişleri kontrolünden önce Libero oyuncusu geri hat oyuncusu ile yer değiştirdi.

Maçın başlamasından önce diziliş kontrolü yaparken yardımcı hakemin doğru uygulaması ne olmalıdır?

Karar

Asıl oyuncu pozisyon kontrolü yapılırken oyun alanında olmak zorundadır. Herhangi bir uyarı veya ceza verilmeden oyuncu ve Libero derhal yer değiştirmelidir. Yardımcı hakem diziliş kontrol eder etmez Libero yer değiştirebilir. Eğer bu durum maçta bir kez daha olursa ya da eğer gecikme uzun olursa ve baş hakem bu hareketin bir geciktirme olduğuna karar verirse hakem geciktirme cezası verecektir.

Kural 19.3.2.4, 19.3.2.8, 24.3.1

5.2

Bir takımın Libero dahil yedi oyuncusu vardı. İkinci sette 6 numaralı başlangıç oyuncusu diskalifiye ile cezalandırıldı. Baş hakem takımı eksik ilan etti ve rakip takım maçı kazandı. Baş hakemin kararı doğru mudur?

Karar

Libero kurallara uygun oyuncu değişikliği ile oyuna katılamayacağından ve diskalifiye edilen oyuncunun da kurallara uygun oyuncu değişikliği yapılarak değiştirilmesi gerektiğinden ve kurallara uygun oyuncu değişikliği için yedek oyuncu olmadığından baş hakemin kararı doğrudur.

Kural 6.4.3, 19

5.3

"B" takımının Libero dahil sekiz oyuncusu vardı. Maçın ikinci setinde kırmızı takımın #2 numaralı oyuncusu kurallara uygun oyuncu değişikliği ile oyundan çıktı ve oyuna geri döndü. Daha sonra #2 numaralı oyuncu diskalifiye ile cezalandırıldı. Hakemin doğru uygulaması ne olmalıdır?

Karar

#2 numaralı oyuncu kurallara uygun oyuncu değişikliği ile değiştirilemediğinden, hatalı oyuncunun takımı eksik ilan edilir ve 2. seti kaybeder.

Kural 6.4.3, 15.7, 15.8

5.4

Takımın Libero dahil yedi oyuncusu vardı. İkinci sette maça başlayan #7 numaralı oyuncu sakatlandı. Baş hakem Liberonun kurallara uygun oyuncu değişikliği prosedürü ile oyuna girmesine izin verdi ve maç bu dizilişle sona erdi. Baş hakemin kararı doğru mudur?

Karar

Hakemin kararı hatalıdır. Liberonun ne kurallara uygun oyuncu değişikliği ile ne de istisnai değişiklikle oyuna girmesine izin verilmez. Takım için iki yol vardır. Eğer #7 numara sakatlanma anında ön bölgedeyse takım üç dakikalık iyileşme süresini talep etme hakkına sahiptir. Eğer oyuncu oyuna devam edemezse, takım seti veya muhtemelen maçı kaybeder. Bunun dışında, eğer #7 numaralı sakatlanmış oyuncu arka bölgedeyse ve Libero takım sırasındaysa, takım, Libero ön bölgeye gelinceye kadar #7 numaralı Liberoyu yer değiştirebilir. Libero ön bölgeye geldiğinde #7 numaralı oyuncu tekrar oyuna dönmelidir yoksa takım eksik ilan edilir.

Kural 15.5, 15.7, 15.8, 17

5.5

Libero oyuncusu, #5 numaralı oyuncunun yerine oyun alanındaydı. Libero oyuncusu o sette oyundan çıkarılma ile cezalandırıldı. Maçın devam etmesi için doğru uygulama nedir?

Karar

Oyundan çıkarılma ya da diskalifiye durumlarında, eğer takımın iki Liberosu varsa, koç ikinci Liberoyu, aktif Liberonun yerine hemen oyuna alabilir. Eğer takımın tek Liberosu varsa, #5 numaralı oyuncu tekrar oyun alanına dönmelidir. Yeni kural değişikliklerine göre, takımın yeniden belirleme anında oyun alanında olmayan bir oyuncuyu yeni libero olarak belirleme ya da sette liberosuz devam etme hakları vardır. Oyundan çıkarılan libero bir sonraki sette oyuna dönebilir. Eğer takım yeniden belirleme yapmayı tercih etmişse, orijinal liberonun maça dönme hakkı bulunmamaktadır. Eğer bu ceza diskalifiye olsaydı maçın kalan bölümünde takımın yeniden bir libero belirleme hakkı olacaktı.

Kural 6.4.3, 19.1.1, 19.3.2, 19.3.2.8, 19.4

5.6

Libero beş numaralı pozisyondaydı. Takım bir sonraki ralliyi kazandı ve takım bir pozisyon döndü. Libero, başlangıç oyuncusu #2 forma numaralı oyuncu ile doğru olarak yer değiştirdi ve #2 numaralı oyuncu ön bölgede oyuna girdi. Oyun başlamadan önce, koç oyuncu değişikliğine karar vererek kurallara uygun bir oyuncu değişikliği ile #2 numaralı oyuncunun yerine #7 numaralı oyuncuyu oyuna aldı. Her iki hareket de aynı oyun duraklamasında yapıldı. Baş hakemin bu iki oyuncu değişikliğinin yapılmasına izin vermesi doğru bir karar mıdır?

Karar

Uygulama doğrudur. Ancak gereksiz protestolardan kaçınmak için terminoloji önemlidir. Libero oyuncusu başlangıç oyuncusu #2 numaralı oyuncu ile "yer değiştirdi". Sonrasında #7 numaralı oyuncu kurallara uygun oyuncu değişikliği ile #2 numaralı oyuncu ile değişti. Bu yüzden iki ralli arasında sadece bir oyuncu değişikliği yapılmış ve bu müsabaka cetveline kaydedilmiş ve kural ihlali yapılmamıştır.

Kural 15.3.2, 19.3.2, 19.3.2.8

5.7

Libero bir numaralı pozisyondaydı. Oyuncuyla yer değişecekken, değişme zamanında yapılamadığından gecikme oldu. Değişiklik hakemin düdüğünden sonra ancak servis vuruşundan önce yapıldı. Bu durum o takım için maçta ilk kez meydana gelmişti. Baş hakemin doğru uygulaması ne olmalıdır?

Karar

Hakem rallinin kesintisiz olarak devam etmesine izin vermelidir. Rallinin sona ermesinden sonra baş hakem hatalı oyuncuya sözlü hatırlatmada bulunmalıdır. Bundan sonraki gecikmeler geciktirme cezası ile cezalandırılmalıdır. Bununla beraber, eğer yer değiştirme servis vuruşundan sonra yapılmış olsaydı hakem pozisyon hatası için düdük çalmalıydı.

Kural 19.3.2.5

5.8

Özel servisçi, oyundaki orta blokçu yerine oyuna girdi. Servisten sonra Libero ile yer değiştirdi. Libero ön hat pozisyonuna geldiğinde Libero orta blokçu ile yer değiştirdi.

Bu anda koçu orta blokçunun kural dışı bir şekilde oyuna girdiğinin farkına vardı ve orta blokçunun yerine özel servisçisinin oyuna girmesi için zile basarak teşebbüste bulundu. Çünkü orta blokçu ancak kurallara uygun oyuncu değişikliği yapılması halinde oyunda kalabilirdi. Baş hakem servisçiye servis işareti vermeye hazırlandığında, yardımcı hakem takımın kurallara uygun olmayan talebini reddetti. Baş hakem, oyun alanında olmaması gereken bir oyuncu bulunurken servis oyuncusuna servis atması için işaret vermeye hazırlandığının farkına vararak hatanın düzeltilmesi için uygun değişikliğe izin verdi ve de oyunun bu küçük gecikmesi için takımı geciktirme uyarısı ile cezalandırdı.

Baş hakemin davranışı uygun muydu?

5.9

Orta blokçu servis atmaya geldiğinde koç özel servisçisini oyuna aldı. Ralliyi kaybettikten sonra özel servisçi Libero ile yer değiştirdi. Libero ön pozisyona geleceği sırada orta blokçu oyun alanına koştu ve Libero ile yer değiştirdi. İki sayı sonra rakip takım Libero değişikliğinin kurallara aykırı olduğunu fark etti ve durumu protesto etti. Hakem Konferansı toplandı ve sonrasında takıma cezasız olarak özel servisçinin yerine orta blokçuyu alması için oyuncu değişikliği yapma izini verildi.

Bu doğru bir uygulama mıydı?

Karar

Baş hakem hakemlik sanatının gerçek bir ustasıydı.

Hakemlerin oyuna küçük müdahalede bulunarak, oyunculara oyunu oynatma niyeti kapsamında baş hakem doğru bir karar verdi.

Eğer takım tarafından bu tür hatalara devam edilseydi yaptırım uygulanması gerekirdi.

Karar

Kural uygulaması üç bölümdür. İlk olarak, bu durum kurallarda net bir şekilde açıklanmadığı için **Kural 23.2.3**'e göre "Baş hakem kurallarda belirtilmemiş olanlarda dahil olmak üzere oyuna ilişkin her türlü konuda karar verme yetkisine sahiptir."

İkinci olarak, bu durumda, takım kurallara uygun olmayan oyuncu değişikliği için ralli kaybı ile cezalandırılmalı, ayrıca kurallara uygun olmayan bu durumun gerçekleştiği andan itibaren kazanılmış ve Libero Kontrol Cetveline göre tespit edilebilen sayılar da silinmelidir. Orta blokçunun kurallara uygun olarak tekrar maça dönmesi için takımın özel servisçi yerine oyuna almak için kurallara uygun oyuncu değişikliği talep etmesi gerekirdi.

Üçüncü olarak, bu durumda Libero ile uygun yer değiştirme ve oyuncu değişikliği aşağıdaki şekilde yapılmalıydı.

* Libero ön pozisyona gelmek üzere döneceği zaman özel servisçi ile yer değiştirmeliydi.

* Sonrasında özel servisçi yerine oyuna orta blokçunun girmesi gerekirdi. Bu yer değiştirmeler / kurallara uygun oyuncu değişiklikleri aynı oyun duraklamasında yapılmış olmalıydı.

Kural 19.3.2.1, 23.2.3

5.10

Hakem servis atılması için düdük çaldı. Bu esnada servisçi, Liberonun oyun alanından ayrıldığını ancak yerine oyuncu girmediğini fark etti bu yüzden oyun alanında kendi dahil sadece beş oyuncu vardı.

Servisçi kuralların izin verdiği ölçüde servisi geciktirdi ve sonrasında attı. Servis vuruşu anında Libero yerine geçecek olan oyuncu oyun alanında bir numaralı pozisyondaydı, fakat kendisinin asıl yeri dört numaralı pozisyondu. Oyuncu net olarak pozisyon hatası yapmıştı. Takımlar ralliyi oynadı ve servis atan takım ralliyi kazandı.

Daha sonra rakibin oyundaki kaptanı hakeme yaklaştı ve servis atan takımın pozisyon hatası yapması nedeniyle kendi takımının ralliyi kazanmasını beklediğini söyledi ve oynanan rallinin kararı ile ilgili açıklama talebinde bulundu.

Hakemin kararı ne olmalıydı?

5.11

Bir maçta Libero oyuncusu #4 numaralı oyuncunun yerine oyuna girmişti. Libero topun arkasından koşarken bacak adalesinden sakatlandı ve oyuna devam edemedi. Sonrasında koç #4 numaralı oyuncuyu sakatlanmış Liberonun yerine yeni Libero olarak seçmeye karar verdi.

Bu mümkün müdür?

5.12

Koç aynı zamanda Liberoydu. Koç oyun alanı dışındayken hücum çizgisi uzantısı ile ısınma sahası arasında yürüyerek takımına talimatlar verdi. Hakem bu hareketi engellemedi. Hakemin bu kararı doğru muydu?

Karar

Bu olayda üç hata yapılmıştır.

Birincisi, takım yerleşmeden ve servis atmaya hazır değilken, hakem servis için düdük çalmamalıydı. Servis düdüğünü geciktirmeliydi. Eğer bu oyunda bir gecikmeye sebep olduysa takıma geciktirme uyarısı verilmeliydi.

İkincisi, Libero değişimi sadece servis düdüğünden önce yapılabilir. Üçüncüsü, takım servis vuruşu anında pozisyon hatası yapmıştı.

Pozisyon hatası yaptığı için servis atan takımın ralliyi kaybetmesi gerekirdi. Servis vuruşu anında Libero yerine giren oyuncu dört numaralı pozisyondaydı, rallinin oynanması ve servis atan takımın **Kural 19.3.2.5'e** göre cezalandırılması gerekirdi.

Kural 7.5.1, 12.3, 19.3.2.2, 19.3.2.5

Karar

Liberonun sakatlanması / hastalanması halinde, bir daha oynayamayacağı bildirilmişse ve eğer takımın iki Liberosu varsa koç, aktif Liberoyu ikinci Libero ile hemen değiştirebilir.

Eğer takımın tek Liberosu kaldıktan sonra ikinci Libero da oyundayken sakatlanırsa veya kötü performans gösteriyorsa bile, koç yeniden belirleme anında sahada olmayan oyunculardan birini (Liberonun değiştiği oyuncu hariç) yeni Libero olarak belirleyebilir.

Eğer takımın tek bir Liberosu varsa, seçenek, ikinci Liberonun sakatlanması durumuyla aynıdır. Eğer koç #4 numaralı oyuncunun yeni Libero olmasını istiyorsa öncelikle #4 numaralı oyuncu kurallara uygun olarak değiştirilmelidir. Daha sonra yeni Libero olarak belirlenebilir.

Kural 19.1.3, 19.3.2.2, 19.3.2.8, 19.4.2

Karar

Hakemin kararı doğrudur. Mevcut kurallara göre, Libero oyundaki kaptan veya takım kaptanı olamaz. Liberonun koç olması kurallarca yasaklanmamıştır. Bu nedenle bu, Libero-koç ikili görevine izin verilir ve hakem Liberonun takım sırasında kalmasında ısrar edemez.

Kural 5.2.3.4

5.13

Orta blokçu Libero ile yer değiştirmiş olduğundan takım sırasında oturuyordu. Libero altı numaralı pozisyondayken beş numaralı pozisyona geldiğinde orta blokçu dalgınlıkla oyun alanına girdi ve Libero çıktı. Servisçi servisi atmadan önce orta blokçu yaptığı hatanın farkına vardı ve derhal Libero ile tekrar yer değiştirdi. Baş hakem hatalı değişimi görmezden geldi ve servis için düdük çaldı.

Baş hakemin bu davranışı doğru muydu?

5.14

Bir maçta Libero dört numaralı pozisyona geldiğinde değişmeyi unuttu. Baş hakem 3 sayı sonra hatalı pozisyonun farkına vardı. Hakemin doğru karar vermesi için ne yapması gerekir?

Karar

Kural 19.3.2.1'e göre iki Libero değişimi arasında bir ralli olmalıdır. Ancak değişikliğin doğası gereği baş hakem bu durumun tamamlanmış bir değişiklik olmadığına karar verdi. Bu şekilde iki değişiklik aynı oyuncularla yanlılıkla yapıldığı zaman ve oyun kesintiye uğramamışsa oyunun devam etmesine izin verilir. Bu bir hakemlik sanattır. Diğer taraftan, eğer Libero yer değiştirmeler arasında gerekli olan bir ralli olmaksızın başka bir oyuncuyla yer değiştirmiş olsaydı, takım ralli kaybı ile cezalandırılmış olacaktı ve hatalı yer değiştirme düzeltilenecekti.

Kural 19.3.2.1, 19.3.2.2

Karar

Servisçi topa vurana kadar Liberonun pozisyon hatası yoktur. Libero' nun takibi ve yanlış yer değiştirmeleri ile ilgili hakemleri bilgilendirmek Skor Hakeminin görevidir. Servis vuruşu yapıldığı anda hakem, skor hakeminin yardımıyla Liberonun kaç ralli pozisyon hatası yaptığını belirlemelidir. Burada durumu fark etmeyerek hakemlerde hata yapmıştır ancak takım cezalandırılacaktır. Takım pozisyon hatası yaptığı esnada kazanmış olduğu sayıları ve son ralliyi kaybeder. Diziliş düzeltilir ve oyuna devam edilir.

Kural 15.9, 19.9.3.2, 19.3.1.1, 26.2.2.1, 26.2.2.2

5.15

Bir maçın ısınma devresinde, Libero oynayamayacak şekilde sakatlandı. Koç yeni bir Libero belirlemek istedi. Belirlenmek istenen yeni Libero takım kaptanıydı ve 1. setin başlangıç pozisyonuna yazılmıştı. Baş hakem kurallara göre Liberonun ne takım kaptanı ne de oyundaki kaptan olamayacağını belirterek talebi reddetti.

Hakemin kararı doğru mudur?

Karar

Hakemin kararı doğru değildir.

Eğer takımın iki Liberosu varsa, koç sakatlanmış aktif Liberoyu, ikinci Libero ile hemen değiştirebilir. Eğer ikinci Libero da sakatlanırsa, koç yeniden belirleme anında sahada olmayan oyunculardan birisini yeni Libero olarak belirleyebilir.

Eğer takımın tek bir Liberosu varsa, seçenek, ikinci Liberonun sakatlığı durumunda olduğu gibidir. Anlatılan olayda hakemin kararı yanlıştır.

Liberonun takım kaptanı ya da oyundaki kaptan olamayacağı doğruysa da mecburiyet halinde takım kaptanı tüm yetki ve sorumluluklarını bırakarak yeniden belirlenmiş Libero olabilir.

Kaptan setin başlangıç dizilişinde yazıldığından aşağıdaki işlemler sırasıyla yerine getirilmelidir.

1. Maç başlamadan önce takım kaptanı başka bir yedek oyuncu ile kurallara uygun oyuncu değişikliği yapılarak oyun dışına alınır,

2. Koç, yeni bir takım kaptanı seçmek için hakemden talepte bulunur,

3. Takım kaptanı yeni Libero olarak belirlenir,

4. Baş hakem yeni Libero olarak belirlenen Liberonun formasını değiştirmesini (veya rezerv malzeme olarak bulundurulmuş üstlük veya yeleği giymesini) ister.

5. Yazı hakemine;

*Takım listesinde takım kaptanı olan oyuncunun yeni Libero olarak belirlendiği,

*Yeni Libero olarak belirlenen takım kaptanının yerine koç tarafından seçilen yeni takım kaptanı

bildirilir.

Müsabaka cetvelindeki "DÜŞÜNCELER" bölümüne yeni Libero ve yeni takım kaptanının belirlenmesi ile ilgili detaylar kaydedilmelidir.

Kural 5, 19.1.5, 19.2, 19.3.2.8

5.16

"A" Takımı art arda iki manşet hatası yapınca oyun alanında 6 numaralı pozisyonda bulunan Libero oyundan çıktı ve yerine asıl oyuncu oyuna girdi. Koç, bir ralli oynanmadan, oyundan çıkan Liberoyu derhal 5 numaralı pozisyondaki oyuncunun yerine tekrar oyuna soktu. Yardımcı hakem bu olayın farkına varamadı ancak baş hakem durumu tespit etti ancak yine de servis için düdüğünü çaldı. Servis vuruşu yapılır yapılmaz baş hakem düdük çaldı ve karşılayan A takımı için Libero değişimi nedeniyle pozisyon hatası yapıldığını işaret etti.

Baş hakemin uygulaması doğru mudur?

Karar

Baş hakemin kararı doğru değildir.

Bu durum, hatalı libero değişimine tipik bir örnektir çünkü arada tamamlanmış bir ralli bulunmamaktadır.

Yeni kural değişikliğine göre yardımcı hakem ikinci değişikliği fark ettiği anda bunu reddetmeli ve baş hakem de takıma geciktirme yaptırımı uygulamalıdır.

Yardımcı hakem durumu fark etmediğinden, baş hakem düdük çalarak değişikliği reddetmeli ve yardımcı hakeme yardımcı olmalıdır. Skor hakeminin bulunduğu maçlarda libero değişikliklerini takip etmek skor hakeminin görevidir. Değişikliğin gerçekleştiği anda zile/kornaya basıp durumu bildirmelidir.

Kural 19.3.2.1, 19.3.2.5, 23.2.3

5.17

Ralli bitince oyun alanındaki Libero asıl oyuncu ile yer değiştirir. Baş hakem bir sonraki ralli için servis düdüğünü çalar. Servis vuruşundan sonra yedek toplardan biri oyun alanına girince baş hakem durumu fark eder ve düdük çalıp “çift hata” (ralli tekrarı) işareti verir. İptal edilen rallinin tekrarı için servis düdüğü çalmadan önce Libero 6 numaralı pozisyondaki oyuncu ile yer değiştirmek için teşebbüste bulunur. Yardımcı hakem değişime izin vermez ve Liberoyu geri çağırır.

5.18

Libero oyun içinde sakatlandı. Yardımcı hakem sakatlık durumunun belirlenebilmesi için doktor ile birlikte koçun da oyun alanına girmesine izin verdi. Koç, Liberoyu oyun dışına almaya karar verdi ve Libero ile değişen asıl oyuncu arka bölgede oyuna girdi. Libero oyun alanından çıktıktan sonra kendisini iyi hissettiğini söyleyerek oyun alanına tekrar dönmek istediğini belirtti. Hakemler Liberonun oyun alanına tekrar dönmesine izin verdiler ve maça kaldığı yerden devam edildi. Karar doğru muydu?

5.19

“A” Takımının Liberosu maçın çok kritik bir yerinde sakatlandı. Koç, Liberonun yer değiştirdiği, takım sırasındaki asıl oyuncuyu yeni Libero olarak belirledi ve hemen oyuna girmesini istedi. Buna izin verilir mi?

Karar

Bu durum, hatalı libero değişimine tipik bir örnektir çünkü iki libero değişikliği arasında tamamlanmış bir ralli yoktur. Yeni kural değişikliğine göre, yardımcı hakem ikinci libero değişikliğine izin vermemeli ve baş hakem takıma geciktirme yaptırımı uygulamalıdır.

Kural 19.3.2.1

Karar

Hakemlerin kararı yanlıştır.

Bu bir sakatlanma durumu olsa bile, Libero değişikliği kurallara uygun olarak yapılmalı. Ayrıca Libero, **19.4.2'** ye göre devam edemeyeceği bildirilene kadar oyuna devam etme hakkına sahiptir. Bu yüzden; bu olayda arada bir ralli geçmeden, art arda iki Libero değişikliği yapılması nedeniyle hata oluşmuştur. Yeni kural değişikliğine göre, yardımcı hakem ikinci Libero değişikliğine izin vermemeli ve baş hakem takıma geciktirme yaptırımı uygulamalıdır.

Kural 19.3.2.1, 19.3.2.8

Karar

Hakemler buna izin vermemelidir. Kuraldaki ifadeler takımları bu tür hatalı düşüncelerden korumak içindir. Örneğin yeni belirlenen Libero 4 numaralı pozisyona geldiğinde kiminle yer değiştirecektir? Cevap; hiç kimseyle. Takım eksik ilan edilecektir. Bu nedenle aşağıdaki prosedür takip edilmelidir:

Eğer takımın iki Liberosu varsa, koç sakatlanmış aktif Liberoyu ikinci Libero ile hemen değiştirebilir. Eğer ikinci Libero da sakatlanırsa, koç yeniden belirleme anında sahada olmayan oyuncuların birisini yeni Libero olarak belirleyebilir.

Eğer takımın tek bir Liberosu varsa, seçenek, ikinci Liberonun sakatlığı durumunda olduğu gibidir:

Sakatlanan Libero, değiştiği asıl oyuncuyla yer değiştirmelidir. Bu oyuncu kurallara uygun olarak değiştirilmelidir. Değişikliğin ardından Libero olarak yeniden belirlenebilir. Sahaya da ancak tamamlanmış bir rallinin ardından girebilir.

Kural 15.6.2, 19.3.2.1, 19.3.2.2, 19.3.2.8

5.20

“A” Takımının Liberosu maç esnasında kolundan sakatlandı ve yeni bir Libero belirlendi. Sakatlanan Libero maçın kalan bölümünde takım sırasında oturdu. Buna izin verilir mi?

5.21

“A” takımının Liberosu sayılar 11:11 iken 5 numaralı pozisyondaki oyuncu ile yer değiştirdi. Bu esnada B takımının bir oyuncusu kaba davranışı sebebiyle ihtar aldı ve A takımına sayı verildi. Sayı sonucunda A takımı bir tur dönüş gerçekleştirdi. Bu dönüş sebebiyle Libero aynı duraklama esnasında tekrar yer değiştirmek zorunda kaldı ve hakemler bu değişikliğe izin verdiler. Karar doğru mudur?

5.22

Bir maçta Libero hasta olduğunu belirtti. Takım doktoru akut viral enfeksiyon nedeniyle Liberonun 40,5 C ateşi olduğunu belirledi ve maçın kalan bölümünde oyuna devam edemeyeceğini bildirdi. Bu tür bir durumda yeni bir Libero belirlenmesine izin verilir mi?

5.23

Yazı hakemi maçtan önce #9 numaranın libero olarak belirlendiği, “A” takımının 12 kişilik listesini müsabaka cetveline kaydetti. Libero için ayrılmış olan özel satıra ise listede numara belirtilmesine rağmen yanlışlıkla #15 numaralı oyuncuyu kaydetti. Koç ve takım kaptanı cetveli imzaladı. İlk sette sayılar 15:10 “A” takımı lehine iken yazı hakemi hatayı fark etti. Doğru karar ne olmalıdır?

5.24

Maçın birinci setinde, “A” takımının Liberosu, takımının tamamıyla aynı renk ve tasarıma sahip bir formayla oynadı. Set, bu takım lehine 25:21 sonuçlandı. İkinci setin başında, B takımının koçu bu duruma ve setin sonucuna itiraz etti. Doğru karar nedir?

Karar

Isınma devresine katılmayan oyuncular, müsabaka cetveline yazılmamalıdır ve takım sırasında oturmalarına izin verilmez. Ancak bu olayda, sakatlanma maçın ilerleyen bölümünde olduğundan ve oyuncu yürüyebildiğinden takımlar için herhangi bir engel veya tehlike oluşturmamıştır. **Bu son ifade kural açısından çok önemlidir.** Bu olayda oyuncunun takım sırasında oturması için izin verilmelidir. Ancak oyuncu tedavi edilmek durumundaysa, takım doktoruna, oyuncuyu takım sırasının arkasında veya kontrol sahası dışında emniyetli bir yere konumlaması önerilmelidir.

Şekil 1.a ve Tanımlar, Kural 19.3.2.8

Karar

Karar doğrudur. “A” takımı sayı ve servis hakkı kazanmış ve dönüş gerçekleştirmek zorunda kalmıştır. Normalde iki Libero değişikliği arasında tamamlanmış bir ralli olması gerekmektedir. Ancak bu olayda kural Liberoyu oyun alanını terk etmeye zorlamaktadır.

Kural 19.3.2.1

Karar

Eğer takımın iki libero oyuncusu varsa aktif liberonun sakatlanması veya hastalanması durumunda ikinci libero ile değiştirilebilir.

Eğer takımın tek bir Liberosu varsa veya ikinci Liberonun oyun alanında sakatlanması durumunda yeni libero belirleme prosedürü uygulanır.

Kural 19.3.2.2, 19.3.2.8

Karar

Bu hata, yazı hakemi tarafından yapılan bir kayıt hatasıdır ve takım için cezai bir sonuç doğurmaz. Yazı hakemi doğru numarayı “Düşünceler” bölümüne kaydedecektir.

Kural 19.1.2

Karar

Yanlış forma oyuna etki etmediğinden, ilk setin sonucu iptal edilmeyecektir. Libero formasını değiştirmelidir.

Kural 19.2

5.25

Koç #7 numaralı aktif liberoyu #1 numaralı ikinci libero ile değiştirmek istedi. İkinci libero #7 numaralı tabela ile oyuncu değiştirme bölgesine geldi ve değişiklik oyuncu değişikliği gibi gerçekleştirildi. Yardımcı Hakem, Yazı Hakeminden bu değişikliği müsabaka cetvelindeki "Düşünceler" bölümüne yazmasını istedi.

Prosedür doğru mudur?

5.26

İki oyuncu rakibin hücum vuruşundan gelen topa blok yapmak için sıçradılar. İki oyuncunun arasında Libero' da sıçradı fakat vücudunun hiçbir bölümü filenin üst kenar seviyesinden daha yükseğe geçmedi. Yine de Yardımcı Hakem, Liberonun bu hareketini Blok Teşebbüsü olarak kabul edip düdük çaldı.

Karar doğru mudur?

5.27 (Yeni)

Servis karşılayan "A" takımı ralliyi kazandı ve 5 numaralı oyuncu Libero ile yer değiştirerek 4 numaralı pozisyona girdi. 1 numaralı servis oyuncusu servisi "8 saniye" içinde kullanamayıp hata yaptı. 1 numaralı oyuncu, bir sonraki ralli öncesinde Libero ile yer değiştirdi. Baş hakem bu değişikliğe izin verdi ve bir sonraki servis için düdük çaldı. Baş hakemin kararı doğru mudur?

5.28

Takımın tek Liberosu iyi performans gösteremiyordu. Koç, Libero oyuncusunun oynayamayacağını bildirdi ve yeni bir Libero belirlemek istedi.

Yeni Libero olarak kim ve ne zaman belirlenebilir?

Karar

İki Liberonun değişimi Libero değişiklik bölgesinden, herhangi bir formalite olmaksızın (tabelalar olmadan vs.) yapılmalıydı. Arada tamamlanmış bir ralli olduğu sürece bir Libero diğeri ile serbestçe değişebilir.

Kural 19.3.2.1, 19.3.2.2, 19.3.2.7, 19.3.2.8

Karar

Karar doğru değildir. Liberonun vücudunun hiçbir bölümü filenin üst kenar seviyesinden daha yükseğe geçmemesinden dolayı sıçraması Blok Teşebbüsü olarak kabul edilemez.

Kural 14.1.1, 14.1.2, 14.1.3

Karar

İki Libero değişimi arasında bir ralli oynanmalıdır. Tamamlanmış ralli, bir sayı ile sonuçlanan oyun hareketleri dizisidir. "8 saniye" hatasında oyun hareketi yoktur, bu demektir ki tamamlanmış ralli de yoktur. Bu nedenle ikinci Libero değişikliği kurallara aykırı kabul edilmesi gerektiğinden reddedilmeli ve geciktirme yaptırımı uygulanmalıdır.

Kural 6.1.3, 19.3.2.1, 19.3.2.9

Karar

Koç, Liberonun değiştiği oyuncu hariç, belirleme anında takım sırasında olan herhangi bir oyuncuyu yeni Libero olarak belirleyebilir. Orijinal Libero maça bir daha geri dönemez.

Liberonun değiştiği oyuncu hariç tutulmuştur çünkü Libero ön bölgeye geldiği zaman değişeceği oyuncu olamayacağı için takım kendini eksik ilan edilmiş bulabilirdi.

Yine de eğer koç, Liberonun değiştiği oyuncuyu yeni Libero olarak belirlemek isterse önce kurallara uygun olarak bu oyuncuyu değiştirmelidir.

Kural 19.3.2.8, 19.4.2.1, 19.4.2.4

5.29 (Yeni)

“A” takımının iki libero vardır, 5 ve 6. 5 numaralı aktif libero ikinci sette sakatlandı ve bu yüzden oyuna dönemedi. Daha sonra üçüncü sette skor 5:5 iken 6 numara oyundan çıkarıldı. Koç, (bu esnada oyun alanında olmayan) 8 numarayı 6 numara ile yer değiştirmek üzere yeni libero olarak belirledi. Dördüncü setin başında koç, 6 numarayı libero olarak kullanmak istedi. Hakemler buna izin vermedi. Kararları doğru mudur?

Karar

Hakemler doğru uygulama yapmıştır. Yeniden belirlemenin kurallara uygunluğunu belirlerken, koçun yeniden belirlemeyi beyan ettiği anda aslında oynayabilecek kaç liberonun bulunduğu bakılmalıdır. Sadece tek liberonun oyundan çıkarıldığı durumda, takımın pratikte oynayabilecek liberosu yoktu. Bu durumda 3 seçenekleri vardı:

1- Sete liberosuz devam etmek ve bir sonraki sette, oyundan çıkarılan liberonun sete dönme hakkının bulunması

2- Oyundan çıkarılan libero için yeniden libero belirlemek, çünkü son kural değişikliğine göre buna izin verilir. Bu durumda, orijinal liberonun dördüncü set dahil bir daha oyuna dönme hakkı bulunmamaktadır.

3- 5 numaralı oyuncu yerine yeniden libero belirlemek, çünkü kurallara göre takımın oynayacak liberosunun kalmadığı durumlarda herhangi bir zamanda bunu yapmak mümkündür. Üçüncü setin geri kalan bölümünde takımın bunu yapma hakkı bulunmaktadır.

Kural 19.4.2.1, 19.4.2.2, 19.4.3.1, 19.5.1

5.30 (Yeni)

Bir takımın iki libero vardır, 5 ve 6. 5 numaralı aktif libero ikinci sette sakatlandı ve bu yüzden oyuna dönemedi. Daha sonra üçüncü sette takımın koçu 6 numaralı diğer liberonun oyunundan memnun kalmayarak, bunun yerine yeni bir libero belirlemeye karar verdi. Hakemler bunu yapmasına izin verdi. Doğru karar mı verdiler?

Karar

Hakemler doğru uygulama yapmıştır. 5 numaranın sakatlığının ardından takımın tek libero kalmıştır. Onun yerine yeniden libero belirlenemez çünkü 6 numaralı libero mevcuttur. Ancak maçın geri kalanında herhangi bir anda koç 6 numaranın yerine yeni libero belirleyebilir.

Kural 19.4.2.1, 19.4.3.1

BÖLÜM 6: KATILANLARIN DAVRANIŞLARI

6.1

Bir ralli bitiminden sonra, sınırlanan bir oyuncu topa ayakla vurdu. Baş hakem oyuncuyu küçük hatalı davranış prosedürünün İKİNCİ AŞAMA' sına giderek sarı kart ile uyardı ve bu da müsabaka cetveline kaydedildi.

Baş hakemin uygulaması doğru mudur?

Karar

Baş hakemin uygulaması doğrudur. Bu tür küçük hatalı davranışlar baş hakem tarafından kontrol edilmelidir. Bu nedenle sarı kart kaydedilmelidir.

Baş hakem, genel küçük hatalı davranışları için oyundaki kaptana bir sözlü uyarıda bulunabilir (BİRİNCİ AŞAMA). Yapılan hareketin ciddiyetine göre hakemin direkt olarak İKİNCİ AŞAMA' ya giderek ilgili oyuncuya ya da oyundaki kaptan aracılığıyla bir takım mensubuna sarı kart gösterme yetkisi vardır.

Eğer hareket ciddiye, hakemin doğrudan yaptırım uygulama yetkisi de bulunmaktadır.

Kural 21.1, 21.2

6.2

Zorlu ikinci set sırasında pasör rakip blokçuları şaşırtan olağanüstü bir pas attı. Hücum oyuncusu da büyük bir beceriyle topu zemine vurdu. Rakip blokçular şaşkınlık içinde hücum oyuncusuna blok yapmaya teşebbüs ederken rakip pasör, hakemi hücum oyuncusunun fileye değdiğine inandırmak için, fileyi alttan kasten çekti.

Yardımcı hakem bu aldatma hareketini gördü ve hücum yapan takımın ralliyi kazandığını işaret etti. Daha sonra baş hakem rakip pasörü sarı kart göstererek uyardı.

Bu ceza doğru mudur?

6.3

“A” takımının koçu rallinin sonunda ayağa kalkar ve hakemin kararına katılmadığını ifade eder bir tarzda ellerini sallar.

Buna izin verilir mi?

Karar

Hakemin kararı hatalıydı. Rakip oyuncunun fileye temas ederek oyuna müdahale etmesi nedeniyle ralli hücum eden takım tarafından kazanıldı. Ancak daha sonra rakip pasöre hakemleri yanıltma teşebbüsündeki kaba davranışı için ihtar (kırmızı kart: takım bir sayı kaybı ile cezalandırılır ve servis rakip takıma geçer) verilmeliydi.

Kural 21.2.1, 21.3

Karar

Koçun belirli normal tepkilerini ifade etmesine izin verilir. Eğer bu tepkiler küçük hatalı davranışın İKİNCİ AŞAMA' sına giriyor ise, baş hakem koçu sarı kart ile uyarmalıdır. Eğer tekrarlanırsa, Koç kaba davranış için kırmızı kartla cezalandırılmalıdır.

İhlalin bir ralli sırasında meydana gelmesi halinde ceza rallinin sonunda ve rallinin sonucuna ek olarak verilmelidir.

Kural 5.2, 21.1, 21.2, 21.3

6.4

Bir maçın set arasında, "A" takımının #3 numaralı oyuncusu hakemlerden birine el işaretiyle kaba davranışta bulunur ve baş hakem tarafından oyuncuya ihtar cezası verilir. "A" takımı bir sonraki setin ilk servisini atacaktır. Bu durumda baş hakemin doğru uygulaması ne olmalıdır?

Karar

Bir maçın setleri arasında yapılan hatalı davranışların cezaları bir sonraki sette oyunun başlamasından önce uygulanır. Bu durumda hakem ilk servisten önce düdük çalıp cezayı işaret eder ve "A" takımı ralliyi kaybeder. Karşılamanı takım bir sayı kazanır, döner ve servis atar.

Kural 21.5

Her iki takımın da cezalandırılacağı bir durumda, önce servis atan takım sonra da servis karşılayan takım cezalandırılır. Aşağıda setler arasında verilen cezaların bir özeti verilmiştir; bunlar müsabaka cetveline kaydedilmelidir:

1- Servis atan takım oyuncusuna uyarı (sarı kart).

Ceza yoktur, müsabaka cetveline kaydedilir.

2- Servis karşılayan takım oyuncusuna uyarı (sarı kart). Ceza yoktur, müsabaka cetveline kaydedilir.

3- Sadece servis atan takım oyuncusuna ihtar (kırmızı kart).

Servis atan takım ralliyi kaybeder.

Servis karşılayan takım bir sayı kazanır, döner ve servis atar.

4- Sadece servis karşılayan takım oyuncusuna ihtar (kırmızı kart).

Servis atan takıma sayı verilir.

5- Her iki takıma öncelik gözetmeden verilen ihtar (kırmızı kart).

a. Servis atan takım ralliyi kaybeder, karşılayan takım bir sayı kazanır.

b. Servis karşılayan takım bir pozisyon döner.

Ardından takıma ralli kaybı verilir.

c. Asıl servis atan takım bir sayı aldığı için döner ve servis sırasındaki ikinci oyuncusuyla servise başlar. Skor 1-1' dir.

d. Bir takım her cezalandırılışında rakip bir sayı alır. Bu nedenle sayılar 24-25 iken iki takımada aynı anda ihtar verilmesi durumunda, set 24 - 26 olarak bitirilmemelidir ancak iki takımada verilen ihtar cezası sonrasında skor 25-26 ya getirilmelidir.

6.5

Genç servis karşılama oyuncusu topu öyle kötü bir vuruşla karşıladı ki geri hat oyuncusu pasörün bu topa yetişebilme şansı yoktu. Top yere temas edip oyun dışı olduktan sonra pasör üzüntüyle fileyi alttan çekti.

Bu bir hata mıdır?

Karar

Kural 21.3' e göre baş hakeme, hatalı davranışın derecesine bağlı olarak oyuncuyu cezalandırma yetkisi verilir. Fileyi çekmek çoğu kez hayal kırıklığına uğramış bir oyuncunun normal bir heyecan tepkisidir ve bu tepki hakem sanatı ile kontrol edilebilmelidir. Bazı durumlarda, hakemi yanıltmak amacıyla filenin kasıtlı olarak çekilmesi kaba davranış olarak değerlendirilebilir ve bundan dolayı cezalandırılmalıdır.

Bu olayda ise, oyun esnasında hakemi yanıltma teşebbüsü olmadığından, kaba davranış için ceza verilmemelidir.

Kural 21.2, 21.2.1, 21.3

6.6

Baş hakemin blok teması ile ilgili kararı bir oyuncuyu çok öfkelenirdi. Hatalı oyuncu fileyi çekti ve baş hakem ellerini sallayarak oyuncuyu uyarıp yerine geçmesini işaret etti. Baş hakem tarafından uyarıldıktan sonra bile oyuncu baş hakeme doğru kaba jestler yaparak ve bağırarak yürüdü.

Hakem oyuncunun hareketlerini saldırgan davranış olarak değerlendirdi, sarı ve kırmızı kartları birlikte gösterip oyuncuyu setten çıkardı. Baş hakemin bu kararı uygun mudur?

6.7

Bir oyuncu saldırgan davranışı nedeniyle doğrudan oyun alanından çıkarıldı. Maçın bu anına kadar takıma ne bir uyarı ne de bir ceza verilmişti.

Aynı takımın herhangi bir başka üyesinin bundan sonraki küçük hatalı davranışında hakemin uygulaması ne olmalıdır?

6.8

Maçtan sonra takımlar el sıkışırken takım kaptanlarından birisi baş hakeme karşı, maç esnasında olsa yaptırım uygulanabilecek, sportmenlik dışı bir tavır sergiledi.

Baş hakemin doğru uygulaması nasıl olmalıdır?

6.9

#7 numaralı oyuncu Libero ile yer değiştirmişti ve kenarda oturuyordu. Hakemin bir kararı ile ilgili olarak yüksek sesle itirazda bulundu. Baş hakem bu oyuncuyu ihtarla cezalandırdı. Oyuncu tavrını değiştirmede ve hakemi alkışladı. Baş hakem bunun üzerine oyuncuya oyundan çıkarma cezası verdi. Oyundan çıkarılan oyuncu aynı hareketlere devam edince diskalifiye cezası aldı.

Doğru uygulama nasıldır?

Karar

Hakemin uygulaması doğrudur.

Hakem ellerini sallayarak yaptığı bir uyarı vasıtasıyla oyuncuyu oyun alanındaki yerine geri döndürerek problemi yatıştırmaya teşebbüs etti. Bu uyarı başarılı olmadığı zaman **Kural 21.3** baş hakeme oyuncuyu cezalandırma yetkisi vermektedir. Bu kuralda hakeme, hatalı davranışın derecesine bağlı olarak oyuncuyu cezalandırma yetkisi verilir. Kaba davranış için oyuncu kaba davranış cezası alır ve bu cezayla rakip bir sayı alır ve servis rakibe geçer. Daha ağır bir kaba davranış için oyuncu saldırgan davranış cezası alır ve bu ceza ile set sonuna kadar oyundan çıkarılır. Tecavüzkâr davranıştan dolayı oyuncu maçtan diskalifiye edilir.

Dikkat edilmesi gereken konu, kaba davranış hatalı takımın ralli kaybına neden olurken, saldırgan davranış ile tecavüzkâr davranışta ise bir ralli kaybı cezasının olmamasıdır.

Kural 21.1, 21.2, 21.3

Karar

Hakem normalde takımın yaptırım uygulanacak seviyeye yaklaşmasını engellemek için çaba göstermelidir. Bununla birlikte, saldırgan bir davranış açıkça gerçekleşmişse, ilk seferde bile olsa hakem oyuncuyu oyundan çıkarmalıdır. (sarı ve kırmızı kart birlikte) Hatalı davranış yaptırımları sadece kişisel yaptırımlardır ve aynı takımın diğer üyelerine daha önce verilmiş olan yaptırımlar dikkate alınmayacaktır. Bu yüzden baş hakem, bir oyundan çıkarma yaptırımından sonra takımın diğer üyelerine uyarılarda bulunabilir veya ihtarlar verebilir.

Kural 21

Karar

Maç, hakemlerin son düdüğünün ardından henüz bitmemiş olduğundan, bir takım mensubu sahadaki tüm idari görevler tamamlanana kadar cezalandırılabilir. Baş hakem takımın ilgili mensuplarını, bu olay için takım kaptanını, yaptırım hakkında bilgilendirmeli ve yaptırımı müsabaka cetvelinin DÜŞÜNCELER bölümüne kaydetmelidir. Sonraki müsabakalarda oyuncuların oynatılabilmesine ilişkin tüm sonuçlar ilgili örneklere göre uygulanacaktır.

Karar

Oyundan çıkarılan ya da diskalifiye edilen oyuncu derhal değiştirilmelidir. Bu nedenle Libero ile yer değiştirmeli ve kurallara uygun bir oyuncu değişikliği yapılmalıdır. Eğer bu mümkün değilse, takım 5 oyuncudan oluşacaktır ve bu nedenle eksik ilan edilecektir. Oyundan çıkarma (veya diskalifiye) anındaki skor, müsabaka cetveline kaydedilmelidir.

Kural 6.4.3, 15.8

BÖLÜM 7: HAKEMLER VE SORUMLULUKLARI

7.1

Koç yazı hakemine doğru yüksek sesle konuşarak hakemin dikkatini dağıtır. Yardımcı hakem koça yazı hakemine müdahale etmemesini söyler.

Yardımcı hakemin hareketi doğru mudur?

7.2

Yardımcı hakem, baş hakeme yedek oyuncuların birinin ısınma sahasında ayakta durması ya da ısınma hareketi yapması gerekirken yerde oturduğunu işaret eder. Baş hakem takımı küçük hatalı davranış için sözlü olarak uyarır ve oyuncuyu ayağa kaldırır.

Baş hakemin kararı doğru mudur?

7.3

Koç yazı hakemine yaklaşır ve rakip takımının aldığı mola sayısı hakkında bilgi ister.

Yazı hakemin uygun davranışı ne olmalıdır?

7.4

Takımın oyundaki kaptanı baş hakemden oyun sırasındaki bir olayın yorumunu istedi. Açıklama oyundaki kaptanı tatmin etmiş gibiydi. Takım maçı kaybetti. Maç bittikten sonra takım kaptanı müsabaka kağıdına bir itiraz kaydetmeye teşebbüs etti. Baş hakem bunu red etti.

Baş hakemin bu kararı doğru mudur?

Karar

Koç, oyuncu ya da takımın başka bir üyesi resmi olarak sadece baş hakem tarafından uyarılır veya cezalandırılabilir. Eğer yardımcı hakem uyarılması gerekli bir durum tespit ederse, bu durumu baş hakeme mutlaka iletmeli ve konu baş hakem tarafından değerlendirilerek sonuçlandırılmalıdır.

Kural 23.3.2.2

Bununla beraber hakemlik sanatının ruhuna uygun olarak eğer böyle durumlar yardımcı hakem tarafından birkaç kelime ile halledilebiliyorsa yaptırım uygulanırken oyun durmayacağı için olumlu bir gelişme olacaktır.

Karar

Baş hakemin bu uygulaması hatalıdır. Isınma sahasındaki oyuncuların ayakta durma zorunlulukları yoktur. Diğer taraftan, oyuncuların bu saha içinde sıra, iskemle ve duvar üstünde oturmalarına da izin verilmez. Isınma sahası oyuncuların oyuna hazırlanabilmeleri için tasarlanmıştır.

Kural 4.2.1, 4.2.3, 24.2.4, 24.2.5

Karar

Yazı hakemi koça yanıt vermemelidir. Genel olarak koçların yazı hakeminden bilgi sormalarına izin verilmez. Ancak alınan molaların yazılmadığı bir elektronik skorboard kullanılıyorsa, koçlara, yazı hakeminden sadece kendi takımları hakkındaki bilgileri istemelerine izin verilir. Bunu da hem yazı hakeminin dikkatinin dağılmayacağı hem de maçın gecikmeye uğramayacağı bir zamanda sorabilirler.

Kural 25.2.2

Karar

Baş hakem doğru karar vermiştir. Olay anında takımın oyundaki kaptanı bir itirazdan bahsetmemiştir.

Kural 5.1.2.1, 5.1.3.2, 23.2.4

7.5

Bir maçın üçüncü setinde skor 23-23 beraberdir. Yardımcı hakem “A” takımı için “pozisyon hatası” çalar. Karara itiraz edilir ancak sonuç alınamaz. Skorun “B” takımı lehine 24-23 olmasının ardından bir sonraki serviste yardımcı hakem “A” takımına yine “pozisyon hatası” çalar ve seti “B” takımı kazanır. “A” takımının oyundaki kaptanı her iki hakeme de tekrar itiraz eder. Kısa bir tartışmadan sonra baş hakem iki kararın da hatalı olduğunu kabul eder. Bununla birlikte baş hakem, setin bittiğini ve kararlarla ilgili düzeltme yapılamayacağını bildirir. Devam eden itirazlara rağmen, hakem oyunu dördüncü setle devam ettirir. “A” takım kaptanı maçın sonunda itirazını resmi olarak kaydeder. Baş hakemin bu uygulaması doğru mudur?

7.6

Koç zile basarak mola işareti yaptı. Yardımcı hakem içgüdüsel olarak düdük çaldı ancak ardından takımın son molasını zaten kullanmış olduğunu fark etti. Sonrasında takımların oyun alanında kalması için ellerini sallayarak işaret verdi ve çok küçük bir gecikme olduğundan takımı “**kurallara uygun olmayan talep**” ile cezalandırmadı. Bu esnada ko elleriyle oyuncu değişikliği yapmak istediğini işaret etti. Yardımcı hakem bunun “uygun olmayan talep” olması nedeniyle ellerini sallayarak yedek oyuncuyu geri gönderdi ve oyun devam etti. Yardımcı hakemin uygulaması doğru mudur?

7.7

Setin başında “A” takımının koçu pozisyon kağıdını verdi. Hakem takımların oyun alanına girmesi için işaret etti. Bu işaret üzerine “A” takımının oyuncularını oyun alanındaki pozisyonlarını alırlarken “B” takımının oyuncularını hala takım sırasının etrafında toplanmış vaziyetteydi. Baş hakem “B” takımına oyun alanındaki yerlerini alması için işaret etti. “B” takımının koçu görünüşe bakılırsa “A” takımının oyuncularının oyun alanındaki pozisyonlarını belirledi ve ardından pozisyon kağıdını yardımcı hakeme sundu. Baş hakem “B” takımını “*geciktirme uyarısı*” ile cezalandırdı. “A” takımının koçu Kontrol Komitesi’ne itiraz ederek “B” takımının “kaba davranış” ile cezalandırılması ve “A” takımına sayı verilmesi gerektiğini söyledi. Bu durumda doğru uygulama ne olmalıdır?

Karar

Baş hakem hata yapmıştır. Hakemler, kuralların uygulanmasıyla ilgili olarak diğer hakemlerin kararlarını düzeltme yetkisine sahiptir. Baş Hakem maçı üçüncü set ve sayılar 23-23’den tekrar başlatmalıydı. FIVB müsabakalarında Müsabaka Kontrol Komitesi, bu bariz hatayı düzeltirdi.

Karar

Yardımcı hakem yanlış uygulama yapmıştır. Yardımcı hakemin takımların kullandığı oyun duraklama sayılarını bilmesi ve kontrol etmesi gerekir. Koç el işareti yaparak mola talep ettiğinde, yardımcı hakemin, takımın molasının kalmadığını bilmesi ve düdük çalmadan bu talebi red etmesi gerekirdi. Karışıklık, yardımcı hakemin zilin sesiyle birlikte düdük çalmasıyla başlamıştır. Küçük bir gecikme olduğundan, yardımcı hakem herhangi bir yaptırım olmaksızın süratle oyunu tekrar devam ettirmekle doğru bir uygulama yapmıştır. Bununla beraber, oyuncu değişikliği talebi iki ralli arasındaki oyun duraklamasında istenen tek talep olduğundan, oyuncu değişikliği talebinin kabul edilmesi gerekirdi.

Kural 15.1, 15.2.1, 15.11, 16.1, 16.2, 24.2.6, 24.2.7

Karar

Yardımcı hakem ilk hatayı “B” takımından pozisyon kağıdını almadan “A” takımını oyun alanına yönlendirmekle yapmıştır.

“A” takımının oyun alanında olması nedeniyle baş hakemin verdiği geciktirme uyarısı doğru olabilirdi. Diğer taraftan “B” takımının kounun bu durumdan avantaj sağladığı da açık olduğundan, Kontrol Komitesi tarafından “B” takımının koçuna kaba davranış cezası uygulanmış olmalı ve “A” takımına servis atma hakkı ve bir sayı verilmeliydi.

7.8

Mola sırasında koç, serbest bölgenin, ısınma sahasına en yakın olan köşesinde tüm takımıyla toplanır. Hakemler bunu engellemek için hiçbir girişimde bulunmaz.

Hakemlerin davranışı doğru mudur?

7.9

Bir ralliden sonra oyuncular oyun alanında ıslanan bölgeyi bulmaya çalışıyordu. Yardımcı koç yan çizgiye geldi ve oyuncuların ıslak bölgeyi bulmasına yardım etti.

Sonrasında baş hakem oyundaki kaptanı çağırdı ve yardımcı koça takımın oturma sırasında kalmasını söylemesini istedi.

Baş hakemin bu hareketi doğru bir karar mıydı?

7.10

Bir ralliden sonra koç, yardımcı hakeme servis atacak oyuncunun doğru olup olmadığını sordu. Yardımcı hakem yazı hakemi ile maç cetvelini kontrol ettikten sonra servis atmaya hazır olan oyuncunun doğru olduğunu söyledi. Baş hakem maça devam etti.

Hakemlerin bu uygulaması doğru mudur?

7.11

“B” takımının koçu mola talep etti. Yardımcı hakem mola için düdük çaldı ancak baş hakem, yardımcı hakemin düdüğünü duymadığından o da servis için düdük çaldı. Yardımcı hakem “B” takımının mola talebi için yeniden düdük çaldı. Bu karışıklık içinde baş hakem “B” takımına geciktirme uyarısı verdi. Aynı setin sonlarına doğru servis atan oyuncu oyunu geciktirdiği için ve bu “B” takımının ikinci geciktirmesi olduğundan bu kez takıma geciktirme ihtarını uyguladı. “A” takımı bir sayı kazandı ve bu sayı “A” takımının 24 üncü sayısıydı ve bir sonraki ralliyi de kazanan “A” takımı maçı da kazandı. “B” takımı geciktirme yaptırımlarına şiddetle itiraz etti.

“B” takımı itirazında haklı mıydı?

Karar

Kural 15.4.4 e göre “mola esnasında takımın kendi oturma sıralarının yanındaki serbest bölgeye gitmesi zorunludur.” Bu nedenle, Yardımcı Hakem takıma oturma sıralarının yanına gitmelerini söylemelidir.

Kural 15.4.4

Karar

Baş hakemin kararı doğrudur. Yardımcı koçun takım sırasında oturmasına izin verilir ancak maça müdahale hakkı yoktur. Sadece koçun, koç çizgisi gerisinden yan çizgi boyunca yürütmesine izin verilir.

Kural 5.2.3.4, 5.3.1

Karar

Uygulama doğru değildir.

Takım üyelerinden sadece oyundaki kaptanın hakemlerle konuşmasına izin verilir. Bu yüzden koçun yardımcı hakemle konuşmasına izin verilmez. Baş hakem kaptanı çağırmalı ve koçun hakemlerle konuşma hakkının olmadığını, koça hatırlatmasını istemeliydi.

Kural 5.1.2

Karar

“B” takımının itiraz için haklı bir nedeni vardı. Hakemlerin birbirleriyle anlaşamadığı bu tür durumlarda, takımlar cezalandırılmamalıdır. Bu yüzden “B” takımına verilen ilk geciktirme uyarısı doğru değildi. Bu durumda “B” takımına sadece ikinci olay için geciktirme uyarısı vermek gerekiyordu ve eğer bu yaptırım uygulansaydı asla itiraz olmayacaktı. Diğer taraftan, “B” takımının ilk geciktirme yaptırımı uygulandığı anda, karara yazılı itiraz haklarını kullanacaklarını baş hakeme bildirmeleri gerekirdi. Ancak bunu bildirmediikleri için itiraz etme haklarını da kaybettiler.

Kural 5.1.2.1

BÖLÜM 8: ÖZEL DURUMLAR

8.1

Maç esnasında “A” takımı çok canlı ve hızlı bir oyun sergilemektedir. “B” takımı, “A” takımının bu hızını kesmek için oyunun temposunu kasıtlı olarak düşürmektedir.

Hakemin bu durumdaki davranışı ne olmalıdır?

8.2

Maç esnasında oyunculardan birinin zemin silme havlusu formasından kurtulup rakip blokçuların arasına düşer. Oyun devam eder ve ralliyi rakip takım kazanır.

Bu durumdaki doğru karar nedir?

8.3

Bir maçta üçüncü sette salonda elektrik kesildi. Bu sette her iki takımın birer oyuncusu da maçtan diskalifiye edilmişti. Maça başka bir salonda devam edildi. **Kural 17.3.2.2** ye göre; kesilmiş olan set iptal edilir ve aynı takım mensupları ve başlangıç dizilişiyle yeniden oynatılır.

Diskalifiye edilmiş oyuncuları kullanmada doğru uygulama nedir, üçüncü setteki olduğu gibi yeniden oyuna başlanılır mı?

PRENSİP

“Tempo” Voleybolun çok hassas bir ögesidir. Her takımın kendine özgü bir oyun temposu vardır. Tempo ile ilgili bir kural yoktur ancak iyi bir hakemin performansı içerisindeki temel faktörlerden bir tanesi de temponun kontrolüdür. Uygun bir tempo maçın yüksek kalite de oynanmasını sağlayacaktır. Diğer yandan oyunun normal akışı içinde hakem oyunu sabit bir tempoda götürmelidir. Hakem iyi bir maçın akışını yavaşlatan hiçbir dış etkiye ve gecikme nedeniyle takımlardan birinin başarılı performansının düşmesine izin vermemelidir. Bu da başka bir hakemlik “sanatı”dır.

Karar

Bu durumda havlunun oyunu ne derecede etkilediğine karar vermek baş hakemin değerlendirmesine bağlıdır. Havlu, rakiplerin aktif blokçularının arasına düştüğüne göre bunun ralli sonucunu etkileme veya bir sakatlığa sebep olma ihtimali vardı. Bu nedenle rallinin tekrarlanmış olması gerekirdi. Diğer taraftan ralli bitmişse ve yere düşen havlu rallinin sonucunu etkilememişse rallinin tekrar edilmesi gerekmez. Eğer bu hareket kasıtlı yapılmışsa ya da tekrarlanmış bir hareketse, başka yaptırımlar uygulanmalıdır.

Kural 17.2

Karar

Böyle bir set oynanacak ise ne diskalifiye edilmiş ne de oyundan çıkarılmış oyuncuların oynamasına izin verilir. Başlangıç dizilişinde olmayan takımdaki başka bir oyuncu, bu oyuncunun(ların) yerini almalıdır.

Bundan başka, elektriklerin kesildiği ana kadar müsabaka cetveline kayıt edilmiş olan diğer bütün cezalar, yeni sete mutlaka taşınmalıdır

Kural 17.3.2.2

8.4

İkinci sette seyircilerin maçı takip ettiği skorbord doğru neticeyi göstermiyordu.

“A” takımının heyecanlı koçu derhal yazı hakemi, baş hakem ve Kontrol Komitesi’ ne itiraz etti. Delegasyon Başkanları’ na ayrılan bölümde oturan kendi ülkesinin Delegasyon Başkanı da koçu desteklemek için Kontrol Komitesi masasına geldi.

Baş hakem düdük çalıp “A” takımının oyundaki kaptanını çağırdı ve “A” takımının koçuna kaba davranışı nedeniyle ihtar verdiğini bildirdi. “A” takımının oyundaki kaptanı cezayı koça iletmek zorunda olmasına rağmen bunu yapmadı. Bunun ötesinde ortaya çıkan kargaşada, yardımcı hakem de koçun cezalandırılmasını kaçırdı ve ihtar cezası müsabaka cetveline kayıt edilmedi.

Bu arada Kontrol Komitesi üyeleri, bir Hakem Konferansı yapılacağını ilan etmeden önce skorbordun hatalı olduğunu belirlediler.

Bunlara ilaveten yazı hakemi de hata yapmıştı; ancak yedek yazı hakemi hatayı belirleyip Kontrol Komitesi üyeleri ve “A” takımının koçuyla mutabık kaldı. Skor düzeltildi ve müsabaka cetveline olayla ilgili hiçbir rapor yazılmadan oyuna devam edildi.

Bu olay nasıl bir şekilde ele alınmalıdır?

8.5

“A” takımı oyuncusunun servisten gelen topa yaptığı karşılama vuruşu anten dışındaki boşluktan orta çizginin ötesine ve rakibin serbest bölgesine doğru gitti. “A” takımının pasörü rakibin serbest bölgesinin içinde yardımcı hakemin de ötesindeki bu topun peşinden koştu. Pasör direği ve yardımcı hakemi geçiyorken hemen topa yetişip geri çevirmek amacıyla direğe tutunarak destek aldı. Hakem oyunun devam etmesine izin verdi.

Baş hakemin bu kararı kurallara uygun mudur?

Karar

İlk hata yazı hakeminindir.

Kural 25.2.2.1

İkinci hata skorboard operatörünün, üçüncü hata ise her bir ralli neticesinde yazı hakemi ile koordinasyon kurarak skorun doğruluğunu kontrol etmeyen yedek yazı hakeminindir.

Kural 26.2.2.5

Baş hakem, yardımcı hakem aracılığıyla hatalı davranışın maç cetveline kaydedildiğinden emin olmalıdır.

Kural 25.2.2.6

“A” takımının oyundaki kaptanı, hakemin verdiği hatalı davranış cezasını koçuna iletmeliydi. Bunu yapmadığında, oyuncu cezalandırılmalıydı.

Kural 21

Kontrol Komitesi, Ülke Delegasyon Başkanı’ nın Kontrol Komitesi masasına yaklaşmasına izin verdiği için hatalıydı. Oyun Jürisi Başkanı skorun düzeltilebilmesi amacıyla Hakem Konferansı işareti vererek maçı durdurmalıydı. Oyun Jürisi Başkanı’ nın Hakem Konferansı’ na baş hakemi ve Hakem Delegatesi’ ni de dahil etmesi gerekirdi. Yardımcı hakem davet edilebilir ancak son kararda oy verme hakkı yoktur. Hakem Konferansı ile ilgili problemlerde, diğer hakemler de davet edilerek bilgilerine başvurulabilir.

Kural rehberi ve Talimatlarına bakınız.

Kural 25.2.2.6, 25.2.2.7

Karar

Baş hakemin kararı doğrudur. Pasör topa vururken direktten destek almadığı için oyun kurallara uygundur. Oyun hem çok güzel hem de kurallara uygundu.

Kural 9.1.3

8.6

Dördüncü setin başında "A" takımının pozisyon kağıdında 6 numaralı pozisyonda kayıtlı olan #15 numaralı oyuncusunun yerine #11 numaralı oyuncu sahadaydı. Pozisyon kontrolü sırasında yardımcı hakem bu uyumsuzluğu fark etmedi. Pozisyon kontrolünün ardından #11 numaralı oyuncunun yerine Libero hemen oyuna girdi. Daha sonra #11 numara tekrar Libero ile yer değiştirdi. İlk teknik mola, sayılar 8:5 "A" takımı lehine iken gerçekleşti. Teknik molanın ardından #11 numara servis atmaya hazırlanıyordu. Yardımcı hakem sahadaki yanlış oyuncuyu işaret etti ve hatayı oyundaki kaptana ve koça açıklamaya başladı. Uzun bir tartışmaydı ve baş hakem de sandalyeden inerek geldi. Libero takip cetvelinin kontrolünün ardından, #11 numaranın setin başından beri oyunda olduğu açıkça görüldü. Bu nedenle baş hakem "A" takımının aldığı tüm sayıların iptaline karar verdi. "B" takımının sayıları geçerli kaldı ve skor 5:0 lehlerine olacak şekilde servisi kazandılar. Birkaç ralli sonra "B" takımı 8:5 öndeyken tekrar teknik mola verildi.

Hakemlerin doğru uygulaması nasıl olmalıydı?

8.7

Baş hakem "B" takımının servis atmasına karar verdi. O anda "B" takımı #1 numaralı oyuncuyu #9 numara ile değiştirdi. Bu esnada baş hakem, çizgi hakemlerinin işaretleri doğrultusunda kararını değiştirdi ve ralliyi "A" takımına verdi. Bunu fark eden "B" takımının koçu değişikliğin silinmesini ve dizilişin düzeltilmesini talep etti. Yardımcı hakem buna izin verdi ve oyun "B" takımının orijinal pozisyonuyla devam etti. Bu uygulama doğru mudur?

Karar

Bazı hataların yapıldığı çok karışık bir durumdu. İlk hata setin başlangıcında yapıldı. "A" takımının dizilişi pozisyon kağıdına uygun değildi. Yardımcı hakem de bu uyumsuzluğu fark edemedi.

İkinci hata teknik molanın ardından gerçekleşti. "B" takımına, "A" takımının pozisyon hatası nedeniyle bir sayı daha verilmeli ve sayılar 6:0 "B" takımı lehine olmalıydı.

Üçüncü hata, "B" takımı sekizinci sayıya ulaştığında ikinci bir teknik molanın verilmesi idi.

Eğer bu maçta bir Kontrol Komitesi olsaydı, Oyun Jürisi Başkanı da dizilişi kontrol etmek zorundaydı ve duruma müdahale ederek dizilişi düzeltirdi.

"B" takımı tarafından yapılacak bir itiraz, hakemlerin hatası sonucu verilmeyen sayının verilmesini sağlayacak "Hakem Konferansı" için gerekli koşulları yaratırdı.

Karar

Baş hakem, "B" takımının oyuncu değişikliği yapmasına temel teşkil eden, kararını değiştirdiğinden oyunun ruhu adına koçun talebi kabul edilebilir.